

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Prins Lilla Sv.

STUDENTÄFVENTYR

—><—

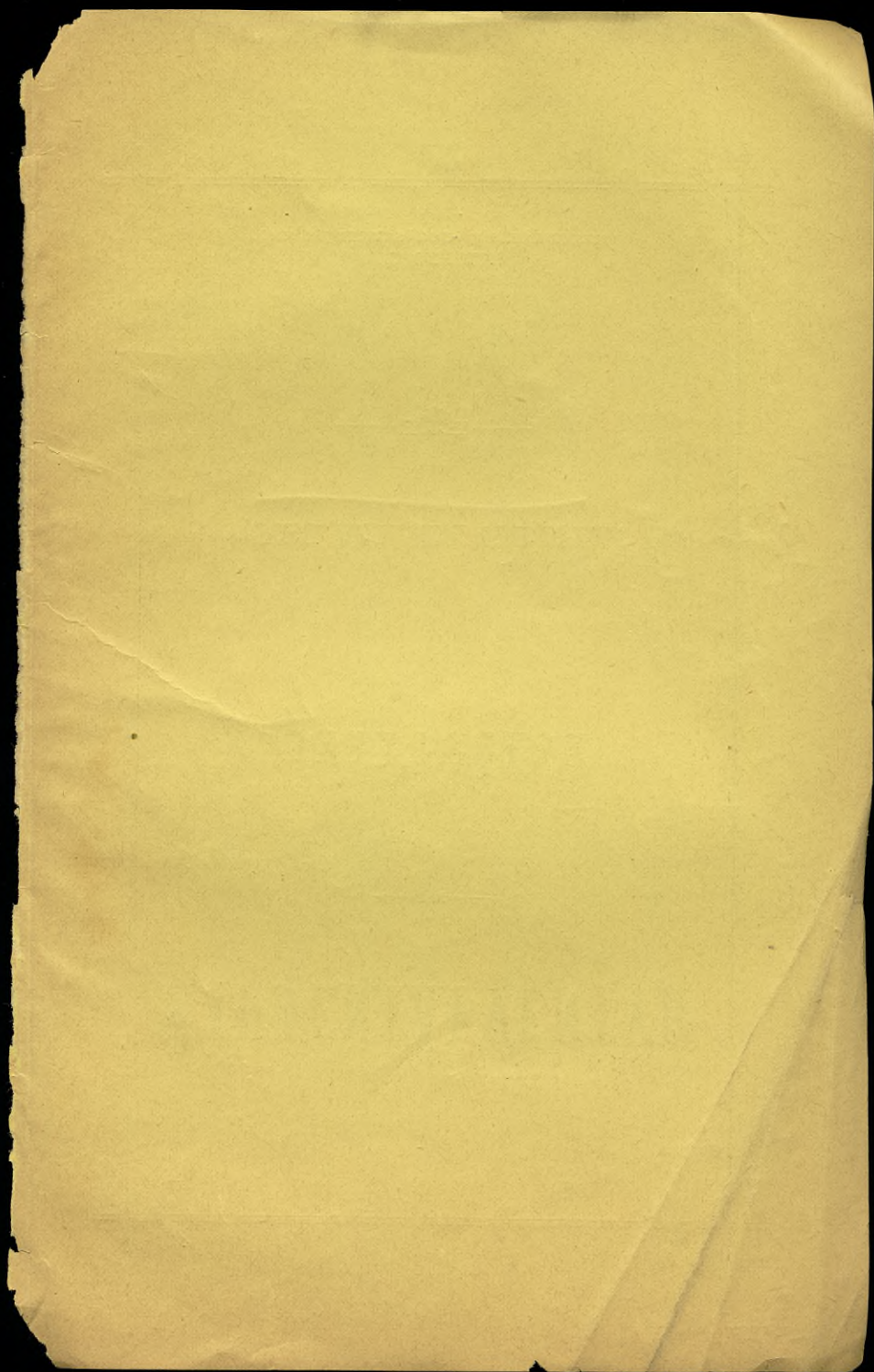
BERÄTTELSE

AF

SELMA EUGENIA. *[Prins]*

JOHN BJÖRKMANS BOK- & STENTRYCKERI,
1884.

STUDENTÄFVENTYR.

BERÄTTELSE

AF

SELMA EUGENIA. *[omskriv.]*

STOCKHOLM,
JOHN BJÖRKMANS BOK- & STENTRYCKERI,
1884.

74

STUDENTÄFVENTYR

BEROYNDEN

SELMA EUGENIA

1888

STUDENTÄFVENTYR

1888

Trenne Upsaliensare, Ragnar Falk, medicine kandidat, Axel Högstedt, filosofie kandidat och Wilhelm Pröfsten, jurist, lemnade med glädje den lärda staden. Examenskrisen var öfver, de hade segrat.

»Bort med boken!» sade Falk. »Sommaren är inne, naturen jublar likasom vi. Lätta till håg och sinne kunna vi nu hängifva oss åt nöjet och den ungdomliga lefnadslusten.

En glad afton på Hasselbacken blef inledningen till säsongen.

Punshen lifvade, fantasien målade tjusande bilder, hvilka bakom cigarrökens lätta dimmor hägrade öfver framtidens dunkel.

Falk var själen i denna trio och hade första talan, synnerligast då det gälde något skämtsamt upptåg, för hvilket ändamål hans uppfinningsförmåga hade outtömliga resurser. Eldig och glad, förenade han med dessa egenskaper ett skönt ansigte, en ståtlig figur, hufvudet högre än mängden. Hans båda vänner utmärkte sig äfven genom samma egenskaper, dock ej i så hög grad som deras kamrat.

»Det är en nedslående tanke, att vi redan i morgon skola skiljas», yttrade Falk. »Härligt skall det visserligen bli, att der hemma få helsas som medicine kandidat, men detta nöje återstår mig ju i alla fall. Ja, roligt blir det, att få triumfera öfver (dem af) våra grannar, som haft så mycket besvär för min räkning.»

»Men först skulle jag vilja tillbringa någon tid med er på ett sätt, som kunde vara vederkvickande, såväl för själ som kropp. Kamrater, jag vet hvad vi skola göra! Låtom oss företaga en fotvandring till någon aflägsen trakt; fyra eller fem veckor kunna vi anslå för detta ändamål. Man har ändå tid kvar för hemortens nöjen.»

Förslaget vann starkt bifall.

»Men vi glömma att fråga våra kassor till råds», yttrade Pröfsten.

»För tillfället kan min stå till tjänst», återtog Falk. »Vi begära förstärkning då vi redogöra för anledningen till vårt uteblifvande, och vi måste låta gubbarne veta, att detta lilla extra »Rek» skall återgäldas dem i mångdubbelt mått, ty vi ämna skaffa oss valuta för våra penningar. Nyttä och nöje skola förenas. Man studerar botanik, folklif och vetenskap i hvad riktning den erbjuder sig, fornminnen och folksägnen icke för-glömmades.

»Men på så kort tid», invände Högstedt. »Huru långt hinna vi till fots? Skola vi finna hvad som sökes, måste en aflägsen, föga känd trakt anses såsom mest lämplig för recognosering?»

»Naturligtvis åka vi med skjuts!» utropade Falk. »Tänk, om man kunde resa som i utlandet på jernväg, men det kommer nog att dröja, innan man blir så lycklig här. Vi resa emellertid på det bästa sätt som står oss till buds, och när vi nalkas platsen, der lyckans gudinna står med öppna armar för att mottaga oss, då fortsätta vi färden med friska apostlahästar.»

»Men huru kunna vi veta hvilken kosa, som bör tagas, för att träffa lyckans gudinna?» frågade Högstedt.

»Vi sätta upp några landskap, som kandidater», återtog Falk. »Genom lottning afgöres sedan, hvilket som är vårt förlofvade land. Några kostymer och

svarta dominomasker af lätt taft med stora skägg måste anskaffas. Det blir ej tråkigt att kunna förvandla sig till väfvare och skrämma bönder, när omständigheterna lämpa sig för ett dylikt skämt. Vapen får inte heller glömmas, två revolfrar och en bössa, som vi turvis bära.

Ödet tillfrågades och utstakade vägen.

Långt från hufvudstaden bar det af till den mest undangömda och minst kända trakt, man kunde tänka sig. Under gladt skämt och småtrefliga äfventyr uppnåddes resans mål.

Landskapet var härligt. En vildt skön och imponerande natur lofvade tillfället af ädel njutning för det ungdomsfriska och skönhetsälskande sinnet.

Löfklädda kullar lågo strödda öfver ängarnes saftiga gräsmattor, på hvilkas solbelysta yta de lummiga trädens grupper gjorde ett behagligt afbrott. Vilda trakter omvexlade med denna leende natur.

Här och der sågs majestätiska berg resande sig ur furuskogens sköte, blicka ned i otillgängliga klyftor och öfvervuxna djup, i hvars mystiska dunkel man trodde sig finna en hel drömmande sagoverld.

Det gälde nu att i bondgårdarne, der man kom att höra efter nattherberge, taga reda på de märkvärdigheter, som kunde vara af intresse. Men först skulle man stärka sig med en god natthvila, hvilken också erhöles i en närbelägen stuga.

Den följande morgonen kom med sol och fogelsång. De tre kamraterna instämde med den jublande skaran. De sjöngo med djupa och klangfulla röster

»Glad såsom fogeln i morgonstunden.»

Ja, de gladdes med lärkorna, hvilka täflade att i jublande drillar besvara deras kraftiga toner.

Man hade tillryggalagt en mil utan den ringaste

ansträngning, men solen började att blifva brännande liksom törsten.

Vid en backstuga straxt ofvanför landsvägen syntes en gumma, ifrigt sysselsatt med att begäpa de sig närmande studenterna, hvilka frågade, om hon hade någon mjölk att sälja.

»Ja, mjölk ska' di få å ägg mä, så di vill.»

»Dä va granna herra, hvar kömma di ifrå?»

»Från Stockholm!»

»Ja säj dä, allri ha så höga herra spiset hos mäj förr. Mjölk har ja gualof, fast dä' mönna gånger har vutt smått om stumpa, så har ja liaväl fått behålla kon.»

»Vi sätta oss härute», sade Falk. »Låt oss få mjölken nu strax, vi äro törstiga. Äggen kan ni sedan komma ut med, då de blifva kokta.»

»Villa di inte titta in i mia stöfva, så kunne ja iminstningen säja, att di vutt inam mia dörr?»

»Sedan, när vi fått något till bästa», blef svaret.

Det dröjde ej länge, förr än mjölk, ägg och bröd framsattes på gräsplanen under en stor ek.

»Se så, sade Falk; sätt sig nu sjelf hos oss, mor Kajsa eller Elin, eller hvad ni heter.

»Han råkte på hatt bra, för ja heter Elin. Han kan väl inte spä?»

»Nej, så klyftig är jag inte.»

»Men ja vet inte hva ja ska skälla dom för. Di kanhända ä landshöfdinga eller något tocket.»

»Titlarne äro så besvärliga, dem bry vi oss inte om», sade Pröfsten. »Medicine kandidat, det är inte så lätt att säga. Han som sitter der kallas så, och dem här göken är filosofie kandidat.»

»Men han tier mä hurvutt han kallas sjelfver. När allt kömmer ikring så kanske han ä' den allra värste. Eller skälls han också för krabat? Ja, säj

dä, dä va ballt. Så rart folk ha' vi inte i våra trakter, Gu nåe oss så visst.»

»Hur gammal är gumman?»

»Ja ä väss så när sextitvå år, när dä kömmer te sköra.»

»Berätta oss något om denna landsbygd,» sade Falk.

»Han mena väl, att ja ska' tala om nåt rolit, lill?»

»Vi skulle vilja veta, om här finnes några märkvärdiga ställen, der några ovanliga händelser ha tilldragit sig fordomdags. Eller om Ni vet någon, som har fornsaker att sälja, vare sig af metall eller trä.»

»Nämdaman på Torpagår har hatt mönna sånna grannlåter, men nu har han gett igen dom.»

»Till hvem då?»

»Till den onde förstås, för si dä va han som rådde om hatt.»

»Huru vet man det?»

»Dä va en kloker gubbe, som ga näm daman unnerkunning om, hur dä kom te, att alla kreatura do. De kunne stå så tjocka å stinna den ena dan, å den anra så va dä slut mä dom. Då gjores inga förskelna hvarken på hästa eller oxa eller nånna anra slags kräk, lill.»

»Då va näm damans grannlåter, som va skylla te hela ulöcka. Den onde missunten sitt porträtt. Han ville ha hatt själfver, dä va hela felet. Han sto oppmålader på en stor plåt, å dä va så likt håmen, som om en sitt han lifs lefvanes. Rundal ikring hans hufve blänkte dä, som när sola skiner i vattenpöla. Å när allt köm ikring så va dä baru stena som blänkte. Då va dä väl inte svårt te å si, att trollkonstera va mä i spelet. Å näm deman gömde stena som di hade vutt utå gull, för si dä va domma mänsker, som inbillte honem, att stena va värda penga, för di begrep inte

att dä va den onde, som hade målat ut dom så grant, te å förvänta syna mä. Dä ble inga anna rå, nämndaman feck lof te gräfvva ner iltuga i jora. Sena feck krettra lefva.»

»Har den onde gräft upp sakerna och tagit dem?» frågade Falk.

»Dä har han nåck; såvia han inte håll säj för go, älla ä di kvar, för nämndaman graf ner dom på ett ställe, dit ingen kresten men'ska kunne kömma.»

»Hvad var det mera utom porträttet?»

»Dä va stora doser, mä alla slaes krumelurer på, bröstplåta, halskedjer, armbån å ringa, dä blänkte som gull.»

»Låt han inte värdera sakerna?»

»Näj, dä tordes han inte, för di skrämde han mä, att krona kunne ta allt ihop å sättan i kurra te på köpet.»

»Hur gammal är nämndeman?»

»Kring's ve hunra år, å sa dä fattas nået, så ä dä inte möet. Han har inte sutit i rätta på mönna herrens tier. Nu har jag sagt sanninga, för ja ville inte ha på mitt samvet att dä skulle hända herrana nån ulöcka. Om di skulle få si hatt blänka i ena gäl, så ta te bena å ränn i väg, allt va tya håller. För inte ä dä värt å skaffa säj den lee på halsen för sådan strunt, som nämndemans farsfars farfar lagt säj te när han va mä i tyska kriet.»

»Hvad tyecks om denna historia?» sade Falk till sina kamrater, hvilka stumma hade afhört hela resone-mangt.

»Det måste väl finnas någon anledning till detta prat», svarade Högstedt, »och att undersöka huru härmed förhåller sig, är ju en sak, som helt och hållet öfverensstämmer med våra planer. Det skall bli myc-

ket intressant att få vara med om utredandet af denna intrasslade trådhärfva.»

»Näj, bry säj inte om te tänka på den dåliheta, dä vore rent å stollastycke. Te all löcka, så ä dä longesena väck. Der fins inte så möt som ett eveliaste gränn kvar. Dä har kloka gubben sagt.»

»Den gubben gör troligen skäl för namnet. Han narrade väl nämde man att gräfva ner skatterna för att sjelf komma åt att tillegna sig dem.»

»Naj för all del, dä aktar han säj nåck för. Men han ville bara si om den onde hade snokat opp att.»

»Det skall emellertid bli roligt att få helsa på nämde man», sade Pröfsten.

»Ja, dä ä inte falit, herrana bli nåck välkömmena, för si nämde man har vutt en storkär i sin dar. Han ä höj å säj, å vill gerna sällskapa mä herramänner. Bara di ä höfvelia mot en, så kan di lindan om fingra. Visst ä han kummen bra te åra, men gamle Pehr Janson kan harpa han, räss så bra som en ann». Enkeman ä han lell, men han har en hushållerska som heter Greta. Hon rusta mä att bra säger di.»

»Hur långt är det till Torpagård härifrån?» frågade Falk.

»Dä ä ve pass tre styfva mil. När de ha gått lansväga ena half mil, så ä de väl bäst, att di tala ve en pojke, som följer dom ännu fram, för si väga korsa säj härs å tvärs, för den som inte känner te dom. Å små pojka finns dä godt om på torpa, som di går förbi. För tre skilling kan di få en som följer mä hela vägen. Men herrana får lof te si vår gamla körka, ho har stått sena före syndafloa, å der ä möcken grannlåt inidi henne.»

Gumman ville knapt mottaga några penningar. Tjugufyra skilling var alldeles för mycket tyckte hon.

Studenterna hade hvilat och vederkvikt sig. De

fortsatte vägen med nytt mod och nya krafter, under det gladaste samspråk.

Den besynnerliga historia man nyss hört sysselsatte mycket deras tankar. En angenäm svalka hade efterträdt den tryckande middagshettan. Solen sjönk i guldkantade strömoln, kastande flammor öfver land och sjö. Trädens lummiga grenar fläktade sin milda behagliga svalka och skogens friska andedrägt blandade sig med ängarnes balsamiska doft.

»Stanna här!» utropade Falk, »kan man väl tänka sig något skönare? Hvems röst är det väl, som så mäktigt tilltalar sinnet genom denna harmoniska skönhetslag, hvilken endast tillåter oss att skåda ut öfver ytan af det snilledjup som kommer tanken att hissna, under det att bröstet vidgas af onämnbare känslor? Prediken så mycket i viljen, som dyrken materien, jag dyrkar honom, som är dess upphofsmän. Se insjön derborta med trädens lockiga hufvuden i dess klara spegel! Orren spelar på motsatta stranden, duffvan kuttrar och göken ropar: »se, hör och njut!» Vi följa väl uppmaningen och slå oss ner på denna förtjusande plats.»

»Det var otäckt, hvad man blir törstig», sade Pröfsten.

»Och hungrig», inföll Högstedt.

»Tänk om jag händelsevis skulle ha något kvar af reskosten?» sade Falk.

»Har du något, så för all del hit dermed!» utropade Pröfsten.

»Hurra! hurra! smör, bröd, bränvin och punsch!! nu skola vi festa. Detta är skatter, åt hvilka omständigheterna kunna gifva högre värde än guldets. Du är i alla fall en hederspascha, Ragnar!»

»Vi få ej stanna länge här, om vi tänka att träffa nämndeman i afton», sade Falk. En half mil återstår

ännu enligt senaste uppgiften. Tänk om vi göra vår lycka på denna färd! I så fall vore gumman värd belöning, oaktadt det skulle gräma henne, om det gick oss väl, och detta af uppriktigt deltagande till på köpet.»

»Hur kan du vara nog enfaldig att sätta tro till dylikt käringprat?» inföll Pröfsten. »Dessutom har ju den rätta egaren redan afhämtat hvad honom tillhör. Sagan är dock värd att upptecknas, såsom ett minne af vår färd. Det kan i alla fall bli trefligt nog, att få komma till Torpagård, och tack vare gumman, ha vi genomvandrat en den skönaste trakt, jag tror mig någonsin hafva sett.»

»Ja, tack vare gumman!» utropade filosofen triumferande, »håller jag just på att bygga luftslott. Vet ni kamrater, jag börjar tro på drömmar.»

»Hvad menar du?» frågade de båda andra på en gång.

»Åh! Just ingenting! det är dumt att prata bredvid munnen. Man kunde få heta fantast. Bort med alla drömbilder! Det är bäst att låta händelserna tala.»

»Låtom oss skynda», sade Falk. »Man kan ej komma och väcka upp folk midt i natten.»

Man fortsatte marschen, lifvad af den uppfriskande aftonsvalkan. Den ena glada studentsången aflöste den andra, till dess man stannade vid en korsväg.

»Se der kommer en karl från skogsstigen, som om han vore efterskickad», upplyste Högstedt.

Nu fick man sällskap hela vägen. Mannen hade sin väg förbi Torpagård.

»Känna di te nämduan, etter de villa te en», frågade karlen.

»Nej sade Falk, men vi ha hört att han är gästfri och tar vänligt emot främlingar.»

»Ja, dä håller streck, å möet kömmer dä an på i måcka luna han ä'. Men inte ä' han så stor på hatt

nu som föråt, när hans raska påjka lefde. Di feck stryka mä' di för den skylla, att nämduan inte kunne få säj släppa te' illtya, som hans farfars farfar hade lagt säj te' i ett kloster. Dä' va' i trettiåra kriget förstås.»

Sedan upprepade bonden nästan detsamma som gumman Elin hade berättat.

»Fins det vackra egendomar här i trakten», afbröt honom Högstedt.

»Nej, dä' ä' inte godt om dom här. I nästa socken ä' en härragård, som heter Mörkadal. Major Butterhjälm hör te' en, men dit skä di inte gå, för si majoren blir arg som en björn, om nån' men'ska kömmer, och di kalla honom också för »den vilde Björnen. Han är rädd om sia dötter, å om sia pänga å dä välla mä, lill. Ja känner te' ena gräbba, som har tjent hos majoren, ho' vet, hur dan han ä' och hur'les han plär prata i sömna om alla sina lönnligheter. I fjor så hära års va' dä' en främmad herraman, som hade hört talas om hur grann fröken Ida sulle va'. Han ga' säj dit, å dä' håll strek, ho' va' värre än harramannen hade hagsat säj på, lill. Har herrana sitt, hur dant dä ä' när sola glimma lite' rölätt på ena snödrifva? för si sådan ä' fröken Ida ackurat i syna. Den främmande harn to' illa ve' säj, allravärst för hennes ögnastena, som han sae va' kumna frå himlahvalfvet mä' solstråla som korsa säj härs å tvärs idi.»

»Nå, fick han flickan?» frågade Falk.

»Nej, tycker nån dä!» Majoren läste in fröken å vaktade henne själfver. En måra, när gräbba kom upp å skulle ulla hos majoren, så pratade han i sömna en hel ra, så här sa han: »Kom inte hit en gång te', din fähund! Tro ållri, att du får Ida, hällre ville ja' sena bå dör å begrafven, än att du skulle ta ut hennes möernearf; då sto ja räss så när på bar backe»

nej pass, dä' sker inte.» Men sen to han te å skrika så argt han va goför: »Skjut den kanaljen!» å mä dä samma vaknade han å ble skammanes, när han så att gräbba sto' å glodde pån.»

»Nu ä vi strax framme på Torpagår. Dä ä en grann ägendom, å väl rustat ä han mä dä kömmer aldri på frågan.»

»Der kömmer nämndaman sjelfver.»

Studenterna gingo fram till den gamle, som af ren förvåning, nästan glömde att besvara deras helsning.

»Guds frid!» sade han ändtligen. »Komma herrarne hit af en händelse, eller är det någon särskild anledning till besöket?»

»Vi äro hitkomna i och för den angelägenhet, som nämndeman redan torde ha gissat», skyndade sig Falk att svara, emedan han hade förstått att tyda den fråga som afspeglade sig i nämdemannens blickar.

»Nu har jag ändtligen träffat de rätta, mumlade nämndeman. Tre äro de, och sjelfva ha de påfordrat, hvad som hör dem till, men ja ska' pröfva dem lite' mer ändå.»

»Hvad är det egentligen som herrarne vill tala med mig om?»

»Vårt ärende är att fråga nämndeman, hvar vi skola finna skatten, om hvilken vi fått uppenbarelse i sömen», svarade Falk.

»Så får ja då lägga mitt grå hufvud med lugn till hvila!» utropade den gamle. »Skatten har jag gömt för alla obehöriga blickar. Kloka Hans var slug, men jag var slugare. Inte gräfde jag ner skatten der Hans ville, att den skulle ligga. Jag har sett många illfundigheter i min dar, när jag satt i rätten. Jag har hört mycket, som lärt mig att misstro hala tungor». Bå' kloka Hans å fler ha' sökt förgäfves, för si jag frågte också en annan te' råds, som heter Johannes

Säker. Jag ville bara höra om han sa dä samma som Hans, men dä lät på ett annat vis. Och sen utviste Johannes ett ställe för sakerna, der hvarken han sjelf, eller någon annan, skulle kunna komma åt dem. Nu försto ja grannt, att inga konster va mä i spelet och jag ser också att man kan lita på hvad Johannes säger. Han heter inte Säker för ro skull. Han har fått en stor gåfva i sin själ, till att upptäcka förborgade ting. Det han har profeterat, slår precis in, och de på pricken ändå. Johannes sa', att godset får inte röras, förr än dä kommer tre långväga, unga herrar, dom ska dä tefalla, såvida di själfva poeka på, att skatten hörer dom till. Dessa saker ha gått i arf till äldsta sonen, eller dottern i familjen, men som jag inga barn har, så va dä utrett, att de inte skulle stanna i mina ägo längre. Den högstes hand var svår på mig, likasom på Farao, när han inte ville släppa Israels folk, men dä ble ingen annan rå te sist. Jag måste försaka min ögnafägnad, som har vatt skullen te många bekymmer, bara för att jag ville behålla dä, som inte längre hörde mej te. Nu ä dä sent i qväll, men i måra otta, inna sola går opp, ska di va färdiga te möta mej. Man får va försigtig, så att ingen får nys om saken. Herrana kunna bli röfvade, om di inte akta säj, för här finnas de som fika efter skatten. Jag vet nog, att många har sökt efter den rundt ikring mina ägor. Gu vare lof, att di kom, innan dä ble försent, annars hade jag inte fått någon ro i grafven, dä har Johannes Säker sjelf sagt.»

Nämde man ropade på en dräng, som gick förbi. »Hör hit Anders! Du skall genast slagta en gås. Säg till Greta, att vi ska ha den till frukost i morgon, för nu ä di komna, som ska ha gässteken och det gamla vinet.»

»Häckna då?» blef svaret.

»Dessa herrana, begriper du!».

Värden inträdde med sina gäster i en stor sal, der bordet stod dukat. Han bad dem hålla till godo med den enkla måltiden. »I morgon hoppas ja det skall bli lite likare», tillade han.

Studenterna gjorde föga heder åt anrättningen. De hade fått annat än mat och dryck att tänka på. Hopp och fruktan stredo inom deras bröst med en våldsamhet, som dref blodet i svallning, och förtog aptiten.

Nämde man kunde ju vara död följande dagen. Betänk hvilken ålder, nära nittio år! Men nej, det kunde inte gå så hastigt! Hans regelbundna ansigte, uttryckte ännu kraft, likasom hela hans vördnadsbjudande gestalt.

De tre kamraterna fröjdades, när de åter voro allena och fingo samtala om det ämne, som nu utslutande sysselsatte deras tankar. Sofva kunde de ej, ty värmen i det lilla vindsrummet var nästan kväfvande. Man kastade sig ofvanpå sängen, räknande med otålighet hvarje långsamt skridande qvart.

Ofta såg man på klockan, som tycktes ha stannat. Hon hade ändtligen blifvit två. Endast en timma, och den efterlängtnade tiden var inne! Man hörde, att de redan började röra på sig der nere. Hvad kunde man göra så tidigt? Troligen var det Greta, som ville visa sig gentil med färskt bröd till frukosten. Men det lät så oroligt brådiskande detta spring ut och in i dörrarna. Efter en timmas förlopp blef det åter lugnare.

»Nu går jag ner och hör efter, om nämde man är klädd ännu», sade Falk. Men ingen svarade. Sömmen hade slutligen öfverväldigat hans kamrater. Falk gick sakta ut för att ej störa dem. Han trädde in i salen. Den gamla husbållerskan Greta tittade in genom köksdörren.»

»Är någon sjuk?» frågade Falk, i det han besvarade Gretas djupa nigning, med ett vänligt, »god morgon!»

»Ja», sade trotjenarinnan. »Nämndeman har varit sjuk, och nu är han död. Ack, en sådan kar han va, dä' fins inte hans make», tillade hon snyftande. »Det gick så hastigt. Han kunde inte få fram mer än nönna ord. »Herrana ska' ha' resmat å vin», sade han. Di skulle inte ha sluppit hän så brått, älla. Men si nu ska dä' fäjas i hvar vrå å rustas te begrafninga.»

»Vi ämnade i alla fall begifva oss åstad tidigt i dag. Det är bättre att hvila under middagshettan,» sade Falk, med en ton, som tolkade en vemodig sinnesstämning.

»Anförtrodde ej nämndeman åt Greta någon hemlighet», fortsatte Falk, »något särskildt uppdrag som rörde mig och mina kamrater? Eller var det någon annan som han talade med, innan han dog?»

»Nej, han talte inte mä' nån ann än mej», svarade gumman och såg helt illparig ut, de va' inte möt, han kunne säja, men att di skulle ha mat, dä' sa' han. Å ja ska ha ätt te ress om en halftimme, ifall di vill ge säj i väg snart.

Alla de strålande framtidsbilderna, som så nyss hade visat sig på den jublande ynglingens lefnadshimmel försvunno ögonblickligen bakom det dystra moln, som på ett så plötsligt sätt fördunklade lyckans klart lysande stjerna.

Falk gick upp till kamraterna, som nu voro i begrepp att möta nämndemannen. Den Jobspost han medförde var lika smärtsam för dem alla.

»Hvad allting är eländigt här i verlden!» utropade Högstedt. »Denna morgonstund har redan hunnit beröfva oss hoppet om allt det goda, som den löftesrika gårdagen förespeglade oss.»

»Nog var det förargligt, att så här blifva narrad»,

sade Falk. »Just när man bade fått fakta på den sagolika berättelsens sannfärdighet, och hvad som mera var, dessa skatter hade blifvit vår lagliga egendom, utan någon slags ersättning. Enligt all sannolikhet äro dessa saker af ett betydligt värde. Man kan icke heller hysa något hopp om att kunna uppsöka detta, som satt myror i hufvudet på många andra, hvilka ha gjort sig onödigt besvär. Dessutom hörde vi ju, att inte själfva Johannes Säker, som bör något så när ha reda på, hvar skatten finns, kan taga reda derpå. Men denna motgång får ej nedslå vårt mod, tvärt om, bör den väcka energi. Vi skola blifva män och själfva tillkämpa oss en ljus och oberoende framtid. Vårt vänskapsband knytes fastare genom ett varmt deltagande i hvarandras öden. Vår framgång på lifvets bana blir jemnare och säkrare genom det stöd vi lemna hvarandra. Ja, vi skola arbeta och när så behöfves, broderligt räcka hvarandra handen. Och Gud skall välsigna vårt förbund», tillade Falk rörd.

Man skakade hvarandras händer under en tystnad som talade bättre än ord.

»Vi hafva fått löfte om vin och resmat», återtog Falk. »Jag går ned att hämta detta, sedan begifva vi oss i väg.»

»Det kan vara sak samma», invände Pröfsten.

»Hvad skall man med mat? Låtom oss gå!»

»Kanske du kan lefva utan mat, lika bra som du kan lefva utan det guld, vi förgäfves hoppades att få?»

»Var lugn du, magen låter ej lura sig af något glitter!» Din guldtörst får allt gifva vika för hans kraf. Och det dröjer nog inte länge, förr än du med tacksamhet skall mottaga något af Gretas anrättningar. Men det faller mig något in. I köket satt en karl, som Greta kallade Johannes; kanske hans tillnamn är Säker. Kom, vi gå ned alla tre! Är han verkligen

den sannskyldige, så släppa vi honom ej, förr än han visar oss, hvar vår egendom är.» Studenterna skyndade ned i köket, men karlen var försvunnen, endast Greta fans der.

»Hvem var det, som satt här för en stund sedan?» frågade Falk.

»Dä va' Johannes Säker», svarade gumman.

»Bor han här?»

»Näj, dä gör han inte, men han hade fått veta i aftes, att tre unga harra vutt kommena, å då rände han hit mä' dä samma.»

»Då har han varit här i natt?»

»Ja, dä håller streck.»

»Vi skulle gerna vilja tala vid honom!»

»Han står derute midt för staldörren.»

Studenterna gingo ut och helsade på karlen, hvars ansigte hade ett listigt och inställsamt uttryck.

»Vi hafva en vigtig sak att meddela», började Falk, hvarefter han redogjorde för nämдемans ord och löfte till studenterna. Johannes fick sina egna ord tillbaka, angående de tre unga herrarne, såsom bekräftelse på sannfärdigheten af Falks påstående.

»Ni ser att spådomen har gått i fullbordan», inföll Högstedt. »Vi äro här, men hvar är skatten, som nu hör oss, och ingen annan till?»

Vid denna bestämda fordran, såg Johannes ganska brydd ut, men han repade snart mod och svarade:

»Ja har ingen skatt, å inte har jag sitt nån' heller. Nämдaman va' barn på nytt. Ingen men'ska kunde sätta säj på, hva han sa. Han pratade som dä föll säj. Här fins ingen lefvanes menska, som ska' kunna intyga, att nämдaman har talt mä' mä'j om näen skatt, å hva' han har sagt te' dom, dä' har ja inte mä' å göra.»

Juristen och filosofen använde hela sin fintlighet

för att kunna snärja den slipade bonden, men det lyckades ej.

Falk återvände emellertid till köket för att hemta resmaten. Han såg, att man ingensteds kunde komma med den vidriga menniskan, hvars jesuitiska uppsyn vexlade uttryck i hvarje minut. Så litet studenterna än voro stämde för skämt, kunde de dock ej afhålla sig från att le åt hans fruktlösa försök att synas okunnig och enfaldig.

»Du narrar oss ej, din lymmel», sade Pröfsten. »Vi veta nog, att du har reda på, hvar de omtalade sakerna äro förvarade. Akta dig, jag är lagkarl, och om du inte med godo tillstår allt, hvad du vet härom, så stämmer jag dig.»

»Dä kan han gerna få göra, om han har lust, sade bonden och hänskrattade. Han behöfver inte tro, att han skrämmer mäj. Ja vet nåck hur långt han kan komma, när han ska köra mäj te' tass mä, dä ingen kristen menska kan bevisa, att ja har talt mä nämnda man om, möet minner att ja har sitt di der sakerna, eller vet hvar di ä', ifall att di verlien finns till, hvilket ja tvifla på. Tocket der, som folk prata om lika som en saga, kan väl ingen tro på, eller gå i go för.»

Under det att detta samtal pågick, hade Falk hjälpt gamla Greta att lägga ned en hel stekt gås, kokta ägg och några buteljer vin, dessutom smör och bröd m. m.

»Det är allt skada om denna granna nattsäcken», sade gumman», han ä' alldeles ny, men husbon befallte, att ja skulle ta den.»

Falk tackade för hvad han hade fått och ämnade aflägsna sig.

»Nej vänta lite», sade gumman. »Han ska ha mer föfägnad mä' säj. Kom, nu ska vi skynna oss, mä' Johannes ä' ute.»

Gumman trippade igenom salen, satte nyckeln i ett dörrlås, och så var man inne i likrummet.

»Dä ä' inte falit å gå in te' di döe, om man bara återkömmer deras vilja», sade gumman. »Må tro, ja har hatt Johannes ätter mäj hela måra. Han ville bardus in i likrummet, men si ja försto nåck, hvarför han ville in.»

»Si här, man skjuter bara unna denna skifva, så har man ena lucka. Den ä' låst, men ja har nöcklen. Den feck ja i natt å husbon. Si nu ä' den öppen; der unner golfvet står ett jernbeslaget skrin. Sir han, der står dä. Ta opp'at fort, innan Johannes kömmer. Han lurade nämddaman, men vår herre lurade Johannes, för allri tänkte han, att dä skulle slå in, som han sa' bara på må få. Nämddaman sa att ingen mer än han och Johannes visste, hvar skrinet va.» Johannes tyckte nock, att han hade ställt'at bra för säj, ty nämddaman vaktade sjelf skatten åt Johannes; som mä dä samma gjorde säj så oskyldig. Nu ä' ja säker tänkte den räfvén. Gubben kan inte länge lefva, och när han dör, då ä' de ja, som tar skatten.»

Falk lyfte upp skrinet och gumman öppnade det. Hvilken förvånande anblick!

Skrinets innehåll bestod af en massa guldarbeten och juveler af den sällsyntaste skönhet. Skatten var långt dyrbarare, än Falk kunnat ana.

»Dä va väl att inte Johannes fick all denna härlihet», sade gumman, »för si då hade han blett stolliter. Näj, dä ska va' härskapsmensker, som ska ha tocket. För honom kan dä passa, dä va' en sak dä.»

Nu slets dörren hastigt upp, Johannes rusade in. Juvelernas och guldets glans gjorde honom ursinnig. Falk förstod att vara på sin vakt. Johannes var en stor och starkt bygd karl. Guldfebern gjorde honom starkare än han i sjelfva verket var. Med ett förtviflans

skrik högg han tag i skrinet med båda sina grofva näfvar, men han hade för sig en yngling med en hercules natur. Efter att hafva ryckt skrinet från Johannes, måste Falk gå handgripligt tillväga för att kunna freda sig. Kampen slutade så, att Johannes blef liggande i sängen tvärs öfver liket.

Det var, som om nämдемännens Brustna öga hade förebrått den falska vännen hans nedriga list. Falk skyndade, biträdd af Greta, att lägga dyrbarheterna i det sämskskinn, med hvilket de voro betäckta. Man knöt ett band om skinnet och lade sedan ned alltsammans i nattsäcken. Men under tiden hade Johannes repat sig efter de väldiga knytnäfs slag, hvarmed Falk trakteradt honom, och då denne hans besegrare skyndade ut, sprang Johannes efter, vildt tjutande att skrinet var hans. Men då han för andra gången rusade emot Falk, satte denne en revolvver mot hans bröst. Detta var enda sättet att lugna Johannes Säker.

»Hvar har jag mina kamrater?» ropade Falk till stalldrängen, som höll på att spanna ett par hästar för en stor liggfjädersvagn.

»Di ä' i stallet», blef svaret. »Nu ä' skjutsen i orning, om di villa åka?»

»Nå, det låter höra sig», yttrade den glädjedruckne ynglingen. »Ni tycks förstå här, hur man skall behandla folk.»

Högstedt och Pröfsten läto ej heller krusa sig. De sutto upp, och så bar det af. Falk svängde sin hvita mössa till afskedshelsning åt den snälla Greta, som stod på kökstrappan, vänligt nickande. »Tack för skjutsen», ropade alla tre med full hals, och derpå följde tre väldiga hurrarop. Greta neg och torkade sig i ögonen med förklädsnibben.

»Greta var inte så dum hon», mumlade Falk, »nu

kan åtminstone inte den drummeln taga fatt oss. Du sköter hästarne bra Anders.»

»Derför trafva di också undan, så att dä viner om örona.»

»Hvilken drummel är det, som inte kan förfölja oss», sporde Pröfsten.

»Hundrackan, vet jag.»

»Jaså, jag gratulerar, att du är i säkerhet för en sådan farlig best.»

»Arja hunna ä' inte å leka mä», invände Anders, »allra hälst när di ä' galna.»

Falk sjöng och hvisslade om hvarannat.

»Bet hunden dä j Ragnar», sade Pröfsten, »eller har gumman förpläгат dig med någon trolldryck, som ställer lynnet i ordning. Du kunde sparat litet åt oss. Det vore kanske bästa sättet att kollra bort envisa, tråkiga tankar.»

»Hur långt få vi åka?» frågade Högstedt.

»Greta sa', att ja' skulle skjutsa dom två mil.»

»Det är väl Greta som styr och ställer nu på Torpagård. Hon skall väl ärfva nämdeман?»

»Hon ska' ha en fjärndel, å sen ska' di fattie ha rästa. När gåren blir såld förstås.»

»Hur långt är det emellan Torpagård och Mörkadal?»

»Dä ska' va' fyra mil på ett håll. Di tänka väl inte te' ge säj dit?»

»Jo, vi ämna oss dit.»

»Näj, bevara oss gu, gör inte dä, för då kan di träffa ut för mönna farliheter.»

»Har di inte hört talas om hur dan majoren ä', å hur dan hans stora gädda ä, som han har i åa?»

»Hvad är det för en gädda?»

»Jo, dä ä' ena gädda som ä' fali så dä förslår, må di tro. Ho bor i svartåa, som rinner genom Mörkaldsparken. Hon ä mönna famnar lång å så tjock som

en timmerstock, säger di som ha sitt na. Å inte flötter ho heller förr än te' dommeda.»

»Sådana der fantastiska vidunder kan inte göra något ondt», försäkrade Högstedt.

»Vi ämna i alla fall inte dyka ned i ån», sade Pröfsten, »och då måtte vi väl slippa att träffa gäddan, ty på landbacken lär hon väl inte kunna gå.»

»Näj, dä tror ja inte, men si di som inte vet hur dä ä' beskaffat, kan lätt plumpa i, för åa gå så lömskt änna opp te' vägen. På mönna ställen varsna man inte åa för buska, som hänga öfver, å der fins ingen botten i na, för den har gädda grafvet ut.»

»Sagolika berättelser möta oss öfverallt», sade Pröfsten. »Jag önskar, att vi åtminstone aldrig hade hört den första af dem» tillade han på tyska. »Medgif, det var retfullt, att vara så nära sin lycka, att liksom fatta den med båda händerna, men ändock blifva lurad. O, det är nedrigt! Nu är det mig likgiltigt hvart det bär. Mörkadal med sin ilskena Björn, sin vackra lilja och stora gädda får gerna vara i fred för mig.»

»Nu har vi kört två mil», sade Anders. »Här ska vi stanna, för detta stället heter Biolite.»

Studenterna hoppade af. »Helsa Greta tusen gånger», sade Falk och gaf drängen en riksdaler, för hvilken summa han bockade sig i fem minuter.

»Du måtte ha godt om penningar», sade Högstedt.

»Nu kan man behöfva lite mat», utropade Pröfsten. »Bäst vore om man kunde förpläga sig på ett sätt, som gjorde tankmaskineriet något lugnare. Dessutom ha vi ej förtärt något sedan i går afton och klockan är nu tolf på dagen.»

»Och du som inte ville att vi skulle medtaga dessa goda saker», inföll Falk i det han langade upp den delikata gåsen och en vinbutelj. »Men här, så nära lands-

vägen är ingen bra plats. Kom vi gå dit upp i backen, se huru skuggrikt och skönt det är under de stora ekarne.»

»Ja, du hade rätt Ragnar», återtog den förre. »Jag märker att den tyranniske magen ej vill afstå från sina vanor, fastän hufvudet protesterar. När allt kommer omkring, så är du den förståndigaste af oss. Du tar dagen som den kommer, är nöjd och glad, under omständigheter, då en annan kan dö af harm. Du skall få lära mig din konst, men trolla först fram vår lukulliska måltid ur den der granna nattsäcken. Det var en dum gumma, som inte behöll den sjelf, men se hon ville ge ett värdigt minne åt sin guldgosse.»

»Det bästa är att den inte är tom», sade Falk. »Se här, både duk och servietter, hvad sägs, om vår Greta?»

»O härliga Greta!» utropade Pröfsten och slog sig för magen med båda händerna.

»Se så, bred ut rockarna, så långt de nå, utan någon öppning, der gräset kan titta fram», kommanderade Falk, »och sedan skall duken läggas ofvanpå i midten.»

»Tror du att gräset missunnar oss maten», yttrade Högstedt.

»Jaså du kan tala, jag trodde att din filosofi hade gjort dig stum. Se så, nu vill jag vara med. På detta sättet skall det se ut, innan man kan servera så kostbara rätter», fortsatte Falk och stack ned båda händerna i nattsäcken.

»Hvad kommer åt dig!» utropade Pröfsten, »har du blifvit lam, efter du inte orkar lyfta så mycket som en stekt gås, fastän du tar båda händerna till hjälp.»

Saken var den, att Greta hade dragit åt knuten på bandet, om skinnet, så hårdt, att det dröjde ett par minuter, innan Falk hann att upplösa den, och

detta skulle ske i nattsäcken, på det att öfverraskningen måtte blifva så mycket större, då den kom så alldeles oförberedd. Men snart återfick Falk sina händers bruk. Han slet upp dem ur nattsäcken med en hast, som gjorde det omöjligt att se, hvad det var som han höll uti, förr än skinnets innehåll flög öfver duken, som ett blixtrande juvelregn. Pröfsten och Högstedt stodo, som slagna af åskan, bländade af denna öfverraskande syn.

»Hvilken rikedom!» utropade Pröfsten. »Det är naturligtvis du Ragnar, som rår om alltsammans?»

»En tredjedel af värdet tillhör mig. Vi äro ju bröder. Har du redan glömt det?»

»Men detta är ju helt och hållet ditt verk. Ditt var också resförslaget, som blef anledningen till drömmens förverkligande, hvilket du med så mycken skicklighet har förstått att genomföra.»

»Men inte hade jag ensam begifvit mig åstad. Således hafva vi lika stor rätt till vår gemsamt förvärfvade egendom!»

»Du är dig lik Ragnar, alltid lika oegennyttig. Utom dig, hade vi kommit hem från denna färd lika tomhändta, som vi anträdde den. Det är du som vetat att begagna dig af omständigheterna på ett sätt, som var det enda möjliga, för vinnandet af denna rikedom.»

»Du är dig lik Wilhelm, alltid pratande dumheter. Låtom oss heldre dricka och jubla öfver vår lycka, som blir så mycket större derigenom att vi få njuta den gemensamt. Här är portvin, som bör vara godt, för att dömma efter gumman Gretas prat. Hon trodde det var odugligt, ty det var femtio år gammalt, hade nämdeман sagt. Hon blef mycket glad, när jag försäkrade, att vinet skulle smaka oss förträffligt. Och hon fröjdades när hon blef befriad från dessa skatter, som nämdemannens stamfader hade fått i Tyskland,

af en »abbedissa», hvilken han räddade ur ett brinnande kloster. Vårt sätt att göra andra lyckliga är i högsta grad treftigt. Välsignelsen af våra tjenster följer den lycklige, som deraf får njuta, ända ned i hans sista hvilorum. Vår lott är afundsvärd. Låtom oss sjunga, låtom oss dricka. Se det hembryggda ölet rusar upp mot himlen, drick! medan det bornerar, det gifver mærg i benen, likasom denna äkta drufsafft fröjdar hjertat.»

»Gåsen är delikat», sade Högstedt, »skada blott, att man inte har någon slags sallad!»

»Det får man hjälpa sig utan», afbröt Falk, »men se här en glasburk gurkor! är du nöjd nu? Vi hafva fått den förtrollade ringen. Man endast önskar och straxt är det färdigt. Men vinet är dock det bästa af alla dessa goda saker.»

»Skål kamrater! — Ah, hvilken gudadryck, mäktigt att bringa en halfdöd till lif.»

»Ja Greta, vår stjärna, du är värd att besjungas», utropade Högstedt, höjande glaset. Han sjöng:

»Vår Gretas skål!
Du lyckans tjenarinna
Men, än det tål,
Att något mera vinna
Bjud kärlekslyckan följa på vår stråt
Att freda oss för hvarje lömskt försåt.»

»Nej! Nej!»

»Vi vilja ej ha något skydd!» ropade de båda andra. »Vi blotta våra bröst för Guden med bågen.» Skål för kärlekguden, må han komma, hurra, hurra!»

Glädjen stod, som man säger högt i taket. Vinet var oemotståndligt, man skålade och drack, improviserade och sjöng. Snart slappades dock själens vingar. Ögonlocken blefvo tunga och våra hjeltar somnade, kringsväfvade af luftiga bilder ur det drömda

paradiset, hvars vexlande färgspel liksom skimrade genom de slutna ögonlocken, hvilka under denna ljufva halfslummer, stundom öppnades, som för att se, om det var dröm eller verklighet. »Hvad tänka vi på!» utropade Falk i det hastigt reste sig, seende på sitt ur, »klockan är fem. Vi hinna således ej till Mörkadalen i afton.»

Man skyndade att omsorgsfullt nedlägga sina skatter, äfvensom qvarlevorna af måltiden. Sedan bar det af i rask takt. På detta sätt sträckte man sjungande framåt, utan att tänka, hvarken på tiden eller vägen. Slutligen saktades farten. Studenterna gingo in i en stuga och bad om vatten. Der hörde man till sin förvåning, att det var endast en half mil qvar till Mörkadalen. Detta upplystes af stugans innevärdarinna. En ung, utmärkt vacker flicka. Hon bad de ovanliga vandringsmännen sitta ned, medan hon hemtade friskt vatten från källan, som fans alldeles i närheten. Snart var hon tillbaka. Förstulet och rodnande betraktade hon de ståtliga ungersvännen, hvars mörka ögon sände genomträngande blixtrar. Det var, som om hennes sköna läppar velat uttala något, som låg henne på hjertat, men förhindrades af den öfvervældigande blygheten, hvilken ökades derigenom, att tre par ögon oafvändt fixerade henne. Ändtligen tog det stackars barnet mod till sig. Deltagandet för de vackra ynglingarne segrade.

»Herrana ärna säj väl inte te' Mörkadalen i qväll», yttrade hon med en af ångest och förlägenhet darrande röst.

»Hur så?» frågade Högstedt, »vi kunna nog ej gå dit i afton, ty det blir alldeles för sent, men nog tänka vi att helsa på der i morgon åtminstone.»

Näj gå inte dit, utan di har nån mä' säj, som känner te'att för si åa ä' fali, å majoren mä, men

gädda, som ä' i åa, ho' ä' allra värst. Ho' tar folk säger di. Ho' har vutt i åa ifrå' världens begynnelse å ho' flötter inte förr än te' dommeda. Nu har ja sagt sanninga för ja inte ska ha näen skyll.»

»Du menar väl med oss snälla flicka, det kunna vi nog förstå», sade Pröfsten, »men troligen är det så utsett att gäddan skall ta oss, ty vi ha fått ett oemotståndligt begär att se henne.»

Tårar fyllde den sextonåriga tärnans sköna ögon. Hon vände bort ansigtet och grät. Hastigt tog hon sin reträtt in i den lilla kammaren, till hvilken dörren stod öppen.

Pröfsten och Högstedt skyndade efter henne. I detsamma inträdde en bondgumma med en mjölkbytta i handen. Hon hade ett vackert, regelbundet ansigte. Man igenkände i henne flickans moder. Häpen och med öppen mun betraktade hon främlingarne.

»Hva vill herrana», sade hon och såg på dem med mistrogna blickar.

Studenternas berättelse lugnade henne och hennes varningar blefvo lika allvarliga, som dotterns, men det hjälpte ej, de öfverdådiga ynglingarne ville ej låta säga sig. Hvad under då, att den unga Elin fällde bittra tårar.

»Låtom oss taga ett ömt farväl af dig goda flicka», sade Pröfsten. »Snart hvila vi hos den kalla gäddan, trösta oss med en varm kyss.»

»Dä brukas bara bland herrskap», sade mor Kajsa. »Vi tyeka dä' ä' lajt.»

»Men det tycker inte Elin», invände Högstedt. Elin glömde allting annat vid de förfärande tankar som sysselsatte henne. Ja, hon glömde till och med att vara blyg, då hon nu redan tyckte sig se huru den stora gäddan kramade de vackra herrarne med sina hvassa tänder. Huru skulle hon kunna vägra

dessa olycklige deras enda bön. Ömt slöt hon den ena efter den andra till sitt af ångest klappande hjerta, räckande villigt sin rosenmun till den första och sista kyssen.»

Ynglingarne fortsatte under tystnad sin väg. Solen bjöd nu farväl åt dem, och hela naturen. Hon gaf också glödande kyssar, och snart bredde sommar-natten sina skuggor öfver det slumrande landskapet. Fogelsången hade upphört, det var endast trastens vemodsfulla toner som dallrade genom trädens kronor. Det var nu helt andra känslor som rörde sig inom de nyss så jublande ynglingarnes bröst. Detta mäktigt gripande, outredda vemod, som icke ens skyr lyckans barn, trängde sig in på dem.

Glädjeruset och det ystra öfvermodet voro borta. Man tänkte ej mera på sina nyss erhållna rikedomar. Man tänkte blott på det sköna naturbarnet och hennes varma hjertas gärd, af ymniga tårar.

»Hvad vårt lif är besynnerligt!» utropade Högstedt.

»Hvart ämna vi oss?» sade Falk. »Vi bara gå utan att tänka på hvart det bär. Luften är ljum, något skönare nattläger än det naturen bjuder oss kunna vi väl aldrig önska. Se der den väldiga furuskogen, som står på vakt kring bergets topp. Hvilken skön hviloplats der uppe. Hvilken atmosfär. Den rena skogsluften mättad med skogens friska doft. Det är detta som vi nu behöfva. Se detta jetteberg i halfdunklet, hur vildt är det ej här, dessa klyftor passa oss röfvare. På med de lätta, lediga kostymerna!»

Uppkomna på berget valde man till hviloplats en klyfta som var öfverskuggad af furornas grenar.

Förvandlade till röfvare med ofantligt skägg, gap-skrattade man åt hvarandra, laddade sina revolverar och gjorde rund omkring lägret. Allt var tyst och fredligt.

»Nej hit kommer ingen lefvande varelse, åtminstone ingen menniska», sade Pröfsten. »Det är nog inte så väl.»

»Du tänker väl på Elin», sade Högstedt, »men lyckligtvis hör du till dem som lätt såras och fort bli läkta. Således är du ej beklagansvärd.»

»Det är just hvad jag inte vill vara, lika litet som jag tänker dö af kärleksqual. Men ni äro ej så uppriktiga som jag. Nog svärmar ni för den vackra Elin fast ni inte vill låtsa derom. — Hvad skola vi egentligen göra i Mörkadal. Det lär väl inte löna mödan, att reta björnen för att få se flickan. Hon kan i alla fall inte vara vackrare än den vi ha sett i afton.»

»Vill du inte följa med, så invänta oss hos din Elin», sade Falk. »Mitt intresse har blifvit väckt för den fångna prinsessan i trollslottet. Jag väntar mig äfventyr, från hvilka jag till intet pris vill afstå och trots den befängda gäddsagan kan ju historien om flickan ändock vara sann.»

»Det är också min tanke», instämde Högstedt. »Jag längtar med otålighet att få se detta sagolika Mörkadal med dess vidunder och dess hvita lilja. Troligen ha vi egendomen der borta, man kan tydligt i halfdunklet urskilja de täta löfmassorna, som äro hopade der nere i dalen, men mer än en fjerdedels mil kan det ej vara dit.»

Och detta var verkligen Mörkadal, belägen blott en åttondels mil från platsen der studenterna befunno sig. De voro sitt mål närmare än de sjelfva visste. Den raska aftonmarschens steg hade mätt vägen, utan att beräknas, af de frånvarande tankarne.

Der nere i dalen låg den stora förfallna byggningen. Mörkadal hade en vacker belägenhet, men var till den grad förfallet, att man vid första påseendet

ej märkte huru annorlunda det hade kunnat se ut, om ordnings- och skönhetssinnet här hade fått utöfva ett helsosamt inflytande. Ställets egare, major Butterhjelms, var dock af en annan åsigt. Han tålde inga förändringar och lät aldrig förrätta något annat arbete än det vinstgifvande. Den vattensjuka marken frambringade endast tynande och bladfattiga träd, hvars mörka, kala stammar sköto upp ur gyttjan, mellan stenrös och moras. Buskar och slingerväxter bildade på sina ställen oigenomträngliga snår, utan att lemna någon gräsplan fri der solen kunde bryta skuggan med sina lifvande strålar. Den gamla trevåningsbyggnaden stod der, som ett spöke från en förgången tid. Rappningen, som på flera ställen hade fallit bort lemnade den smutsgråa timmerväggen frihet, att här och der titta fram mellan lera och kalk. Närmast byggnaden var dock jorden af en bättre beskaffenhet, derom vittnade de sekelgamla lindalléer, som korsade sig i alla riktningar och utsträckte sina väldiga grenar emot de små, i bly infattade fönsterrutorna, inom hvilka rådde skymning midt under den ljusaste dag. En tjock dimma utbreddes sig nästan hvarje afton, såsom ett tungt bårtäcke öfver boningshuset och trakten deromkring. Ett stycke längre ned i den djupa dalsänknings ringlade sig en bred å, nästan dold af de öfverhängande träden, till största delen halfdöda och mossbelupna, hvilka i den tjocka ur ån upphvirflande afton-dimman tycktes förvandla sig till fantastiska drakar, som utsträckte sina långa armar för att gripa den djerfve, som vågade nalkas dem. Men huru dystert det gamla huset än låg i den aldrig vikande skuggan, så fans dock inom dess väggar en sol, en engel i qvinnogestalt, som med ungdomens och oskuldens gloria kring sitt ljuslockiga hufvud upplyste de mörka, ödsliga rummen. Denna hulda varelse var majorens sjuttonåriga dotter,

Ida. Hon, som med sin intagande skönhet hade kunnat tjusa en hel värld, satt som en fånge inspärrad i detta näste, der hennes sällskap bestod endast af en hund och tvenne kattungar.

Vid fem års ålder förlorade Ida sin mor. En uppfostrarinna anskaffades då, som med heder fylde sitt kall. Fröken Minton, engelska till börden, var bildad och älskvärd. Hon meddelade dessa skatter åt sin elev, och under odlandet af konst och vetenskap, utsådde hon ädla frön i det känsliga barnahjertat. Det sades, att Ida hade ärft sin mors utomordentliga skönhet och utmärkta själsegenskaper. När hon fyllt sexton år förklarade major Butterhjem, att Ida ej längre var ett skolbarn. Han hade dessutom ej råd, att onödigtvis kasta ut penningar. Slöseri var en stor synd. Fröken Minton måste lemna sin fosterdotter, hvilken hon älskade som sitt eget barn. Det blef den stackars flickan tungt om hjertat, då hennes lärarinna och moderliga vän var borta.

Ida hade nu ingen att förtro sig till. För henne var hemmet det dystraste kloster, ty hon var ensam nunnan der. Mörkadal var församlingens enda herregård, hvilken således hade blott ett grannskap, nämggen prostgården. Men äfven glädjen af detta umgänge hade blifvit Ida beröfvad allt sedan ett år tillbaka, då prostens familj på vanligt sätt kom att gratulera Ida på hennes födelsedag och olyckligtvis medförde en häradshöfding Borg, aflägsen släkting till prostinnan. Häradshöfdingen förälskade sig i den sextonåriga tärnan och beslöt att ej lemna trakten, förr än han beredt sig tillfälle att åter få träffa den sköna flickan och göra henne sin förklaring. Men detta hopp förverkligades aldrig, ty Ida hölls inom lås och bom. Hon hade sin egen far till fångvaktare. Häradshöfdingen måste slutligen uppgifva hoppet att någonsin

återse, den han af hela sin själ dyrkade. En sinnesrubbing lär ha blifvit följdén af denna olyckliga kärlek.

Häradshöfding Borg sade sig aldrig ha skådat någon flicka, som i skönhet och naturligt behag kunnat mäta sig med Ida. Han kallade henne för liljan i Mörkadal, hvilket namn hon sedan fick behålla.

Efter denna tid bevakade majoren strängt alla sin dotters steg. Det värsta var, att hon numera aldrig fick träffa prostén Sjöstedts döttrar. Endast den ömsesidiga nyårsvisiten kunde icke undvikas och detta nöje ansågs kunna räcka till för att underhålla en sjutton-årig flickas goda lynne ett helt år igenom.

Aldrig hade Ida känt sig ensam, så länge hon fick umgås med Emilie Sjöstedt, sin leksyster och konfirmationskamrat, men huru annorlunda var det ej nu, då äfven fröken Minton, den hulda fostermodern var för alltid borta. Dertill kom, att Ida aldrig vågade sig utom den dystra parkens inhägnad, hvilket fadern hade strängt förbjudit det stackars barnet.

Det fans dock en förströelse, som var henne tills vidare förunnad, nämligen att dagligen göra en promenad till häst.

Huru jublade hon ej under dessa stunder af frihet, då hon ilade fram, snabb som vinden, hvilken spelade igenom hennes fladdrande lockar.

Efter dessa promenader i det fria, härliga landskapet kändes fångenskapen inom de stängda portarne dubbelt tryckande. Framtidens mörka perspektiv utbredde sig då, likt ett skuggornas fält, dit aldrig någon ljustråle skulle kunna hitta vägen. Och i dylika smärtans stunder hängaf sig Ida åt hopplöshetens tårar.

Majoren och hans dotter hade just slutat sin enkla aftonmåltid, då studenterna, på afstånd öfverskådade platsen der de befunno sig. Ida bjöd sin far ett hjertligt god natt.

»Det var sant», sade majoren, »om du vill rida ut hädanefter, så måste du stiga upp på samma gång som solen, ty hästen skall begagnas för höskörden. Sedan kommer rågen och till hösten tänker jag sälja den. Det är för dyrt att hafva hästar till leksaker. Jag vet hvad deras underhåll går till. Skall du ut i morgon, så måste drängen veta det i qväll. God natt med dig!» tillade han kärft.

Den arma flickan sprang upp på sitt rum. O! snart får jag aldrig lemna detta dystra hem, ej ens på en halftimma, suckade hon, min ståtliga häst skall säljas. Så länge jag får behålla den, kan jag åtminstone få göra en liten titt ut i det fria landskapet, der allt är så gladt och solbelyst. Pappa har förbjudit mig att sätta foten utom denna mörka, suckande park. Om jag vill ut i morgon skall det sägas till derom i afton. Men nej hvad är det värddt. Ack detta mitt enda nöje skall snart beröfvas mig», snyftade hon. »Pappa anar ej huru smärtsamt det känns, ty då skulle han ej sälja min häst, tänk om jag vågade bedja att få behålla den, men ack jag kan ej. Jag fruktar hans ögon, som om de vore dödande spjut. Men nej! i morgon måste jag dock ut, ropade hon. Jag vill vaka hela natten, heldre än att försofva mig.» Hon sprang ned och tillsade att Pahn skulle sadlas klockan tre följande morgon, hvarefter hon kastade sig på sängen.

Sömnen vek från den beklämda enslingens ögon. Slutligen slumrade hon och vaknade efter ett par timmar, just lagomdags för att hinna påkläda sin rid-dräkt. Hästen var redan framme då hon kom ned.

»Hva i alla tier kömmer dä åt fröken, som rier ut så hära dags?» frågade stalldrängen.

»För att hästen skall få tid att äta och hvila innan han späns för hölasset», blef svaret.»

»Dä kan han hinna mä ändå. Vi ha i alla fall fler dragare än höskrindor lill.»

»Dä syns grannt att nämna anra funderinga ä' på färde. Majoren har nåck räknat ut att inga härads-höfdinga ä' ute å sno såhåra dags», mumlade Pelle liksom för sig sjelf.

Ida låtsade ej höra den beskedliga Pelles monolog. Den smärta, högväxta flickan kastade sig upp i sadeln, lätt som en fogel. Hon var nu förvandlad till en ståtlig yngling. Ida hade aldrig ägt någon dam-sadel och satt därför till häst på manligt sätt, hvilket fordrade en med ridsättet öfverensstämmande dräkt.

Den unga flickan tog sin vanliga väg, åt bergstrakten. Småningom skingrades hennes vemod. Den uppfriskande morgonluften lifvade hennes sinne. Pahn, ömsom trafvade och galopperade, fnysande af fröjd, då hans herrskarinna bifallande smekte hans hals. Nu stannade hon, enligt gammal vana, midt för högberget.

Hur mången gång hade ej Ida i barnslig yra sprungit upp för den branta bergsväggen och sedan liksom kastat sig utför densamma. Det var endast hon, som kunde utföra detta vågstycke, ty ingen annan kände till sättet, som gjorde det möjligt. Hon hade upptäckt en kedja af nästan omärkliga, små utskjutande klippkanter, endast tillräckliga såsom ett knappt stöd för den allra minsta lilla fot, hvilken dock på samma gång måste äga styrka och vighet. Som barn hade Ida öfvat sig att springa upp för berget med den möjligaste snabbhet. Följden af denna gymnastik i fria luften, dagligen fortsatt på tusen olika sätt, blef en harmonisk utveckling till den bildskönaste gestalt med en vighet, som gaf det säkraste bevis på en förvånande styrka. Den unga flickan suckade vid tanken på den flydda barndomstiden. Här hade hon täflat med fog-

larne i deras flygt mot det blå, och känt sig, som lyftad af lekande vindar.

Det är nu mer än ett år sedan jag var der uppe, tänkte Ida. Huru tjusande är icke utsigten från detta berg, dock har jag aldrig sett den i soluppgången. Helt annorlunda skall nu den storartade taflan taga sig ut, om jag skulle våga mig dit upp, men jag får ju inte stiga af hästen; pappa har förbjudit mig, att sätta min fot på landsvägen. Dock, jag rider upp på gräsvallen till gärdesgården, då undviker jag att vara olydig. Jag binder Pahn, och han får äta gräs medan jag gör min himmelfärd. Ack så förtjusande! Mitt hjerta klappar af fröjd och lefnadslust, men om en timma intages det af motsatta känslor. Nej, dessa ögonblick skola ej fördystras af förtviflans demoner! Nu har jag inte tid att hålla dem sällskap. Jag skall nu försöka om jag är lika vig som för ett år sedan.

Ida sprang upp för berget med samma lätthet och snabbhet som förr. Snart stod hon på sin älsklingsplats. Der fans en liten slät plan med en framskjutande klippkant, som tjenade henne till säte.

»Aldrig har jag förr sett något så hänförande!» utropade hon.

Och härlig var den i skimrande ljus leende näjden. Trädens yppiga lockar tyngdes af blixtrande diamanter. Den stora insjöns klara spegel var infattad i en ram af det flytande löfvets tusenfaldiga guirlanger, bildande en dubbelram till strandens praktfulla grönska.

»O! Jag känner mig lik som förflyttad till en högre och renare verld», suckade Ida. »Jag vill stämma in i fåglarnes jubel; jag måste lära mig drilla såsom de.»

Ida sjöng den text, som hennes öfverfulla hjerta dikterade, och de toner som känslan komponerade. Hennes storartade röst skakade luften med sina djupa,

fulliga alttoner, hvilka stundom förbyttes till silfverklang, för hvars genomträngande kraft de otaliga löfven tycktes darra.

Det var dock ej endast foglarne som gladdes af denna sång, det funnos äfven andra, som njöto deraf. De tre upsaliensarne voro ej långt borta. På detta berg hade de slagit läger, och detta endast några famnar från platsen der Ida befann sig.

Falk hade legat vaken en god stund.

»Det är dumt att sofva bort en sådan morgon som denna», mumlade han, då den nyss beskrifna taflan utbredde sin prakt för den beundrande ynglingens blickar. En tusenstämmig kör helsade hans lyssnande öra. Han hade till hälften rest sig för att bättre kunna höra och se. Drömmande blickade han ut i den oändliga rymden. Hans själ fylldes af djupa, dunkla frågor, hvilka likasom från höga, obekanta regioner sväfvade fram med den sakta fläktande vinden.

Huru mäktigt talar ej skaparen här om sin oändliga makt, för hvilket språk endast det öra kan vara slutet, som låtit sig bedöfvas af den disharmoniska frihetssången, och endast det öga blindt, som fått sitt ljus släckt af ljungeldsflamman, som bländar den för-mätne, hvilken vågar sig utom gränsen för det men-skliga vetandet. Lyckliga dessa bevingade sångare, som så skönt tolka sin fröjd och prisa skaparen för hvad dem blifvit beskärt, utan att önska sig något mera. Men hvad är detta! en qvinnoröst! den skönaste jag någonsin hört, drillar som näktergalen och med konstens alla resurser. Denna röst måste tillhöra en ung, skön flicka, dock, hvilken sådan tillbringar väl natten ensam här uppe bland de vilda bergen.

»Kamrater!» ropade Falk, »hvad tänken I på, ni sofva ju som stockar midt uti paradiset, eller snarare uti ett förtrolladt rike, der en prinsessa, eller kanske

skogsnytt, lika godt hvilken af dessa storheter, sänder oss sin välkomsthelsning.»

»Det spelar, det klingar», sade Pröfsten, halfvaken och gnuggade sig i ögonen.

»Nöj, det är skogens herrskarinna som sjunger. Kan icke detta vara nog för att väcka en stock till lif, och dock har ni edra svinpelsar hållit på en god stund at med de mest ohyggliga snarkningar ackompagnera denna gudomliga röst.»

Högstedt kom fort på benen, men för Pröfsten hade det sig svårt att få upp ögonen, de voro som hopvuxna.

»Wilhelm, huru länge skall du sofva», brummade Högstedt och ruskade kamraten i armen.

»Låt oss begagna minuterna», sade Falk. »Det artar sig till ett pikant äfventyr. Bry dig ej om honom Axel! lemna honom frihet att sofva och kanske drömma bort de skönaste ögonblicken af sitt lif. Det ligger något i luften som säger mig att vi skola få skåda någonting utomordentligt. Vi göra den sköna vår uppvaktning i rövaredrägter. Gudinna bör hon dock vara för att ej låta skrämman sig. Man ser förfärlig ut med detta vilda tofviga skägg, men skynda, det kan snart blifva försent. Tänk om vi ej få se en skynt if denna intressanta uppenbarelse. Slut med sången, hon undkommer oss, hitåt! hitåt! sakta på tå!»

Falk och Högstedt närmade sig försigtigt till platsen, hvarifrån man hade hört de gripande tonerna. Man hade skämtat öfver gudinnan och det mystiska i denna tilldragelse, man väntade med skäl en öfverraskning och denna uteblef ej heller, dock gestaltad på ett ej annat sätt, ty i stället för den förtrollade prinsessan såg man här en prins, hvars idealiska skönhet kom ynglingarne att häpna. Var hon kanske en fantasiens drömbild, som hägrade för deras blickar. Skulle

den ej dunsta bort och försvinna? Dock, snart var det första förvåningens ögonblick förbi och lemnade verkligheten tid att tala.

Ynglingen med den snöhvita hyn och de underbara ögonen, hade ju de yppigaste jungfruliga former. Studenterna hade nu råkat ut för ett romantiskt äfventyr, som kom deras hjertan att klappa af lämförelse och fröjd. Pröfsten hade nu hunnit blifva i ordning och den unga flickan såg sig omgifven af tre banditer.

»Hvem är ni, sköna yngling?» frågade Ialk.

»Jag önskar att förblifva okänd», svarade den tilltalade med en ljuf röst och utan tecken til fruktan, i det hon gjorde min af att vilja aflägsna sig.

»Skulle ni ej ha lust att tillhöra vårt band», frågade Pröfsten.

»Huru kan ni fråga så?»

»Emedan, då vi nu ha kommit så oförnodat att träffas, kan man antaga att ni är bestämt för vårt yrke. Vi ha ej rättighet att förbise denna idets vink och kunna därför ej tillåta att ni lemnar oss»

»Men jag kan springa från Er. Låtom oss kappas. Se derborta, den skogsbevuxna åsen, som skuter fram ända till landsvägen. Om jag hinner dit först, så är jag fri. Får jag försöka.»

»Hjertans hjerna; vi äro redo att följa.»

De trenne rövvarne anade att de skulle få pröfva sin vighet, hvarför de voro måna om att få några stegs försprång. De rusade bort mot den sida af berget, som enligt deras åsigt var den enda möjliga för ett upp och nedstigande. På detta sätt fick Ida tillfälle att försvinna i motsatt riktning, utför bergets branta sida. Hennes förföljare märkte dock snart sitt miss-tag, de skyndade tillbaka upp på höjden och kommo lagom för att se huru Ida kastade sig upp på hästen. Hon flög som en uppskrämd dufva.

»Nu står vi här snästa», sade Pröfsten. »Det var den värsta sötnos jag någonsin sett och tillika en riktig hexa. Hur är det med dig stackars Ragnar, det ser betänktligt ut, hon har visst redan kollrat bort dig, och Axel, du är också illa deran. Ni har mistat talförmågan båda två.»

»Var lugn du», utbrast Falk. »Vi reda oss ditt deltagande förutan. Vänd om till din Elin, efter som du ju i alla fall inte vill följa med till Mörkadal.»

»Visst följer jag med, det är klart som dagen.»

»Men Elin då?»

»Henne ger jag tusan!»

»Se der har vi det!»

»Hvad är det för underligt, om jag liksom ni, förstår att skilja på vackert och skönt. Jag kan väl också få lof att ha smak. Hvem har väl sett något jämförligt med denna flickpojke. Det faller af sig sjelft att ni skulle bli en smula förryckta, detta tillåter jag eder gerna, och äfven mig sjelf till på köpet.»

»Någon annan än liljan i Mörkadal kunde hon inte vara», sade Falk. »Skjutsdrängens beskrifning var inte så dum, fast den inte kunde gifva oss en aning om det tjusande uttrycket i dessa rena anletsdrag. Nog kan man säga att hyn är liljehvit och kindens rosor äro friska, att ögat är strålande o. s. v., men att teckna själsuttryckets vexlingar i de fina muskelnäten och i den förtrollande blicken, det förmår inga ord.»

»Du har rätt» instämde Högstedt. »Konsten har färgen, och naturen lifvet. När skola vi återse denna underbara flicka? Vi rusa efter henne. Tack vare vår maskering, skall hon aldrig kunna känna igen oss. Ett äfventyr med den bistre majoren kommer att höja effekten af romanen. Eller skola vi af fruktan för björnen lemna flickan åt sitt öde?»

»Det kan väl icke komma i fråga», återtog Falk, »vi skola nog finna medel att göra honom tam.»

»Men vi äro väl inga verkliga röfvere, som tänka mörda eller hota honom? Kan man inte anfalla honom på annat sätt, tror du? Gubben Björn har väl någon svag sida, hoppas jag; den måste man taga reda på och grundligt piska upp, naturligtvis ej med käppen, men det fins osynliga vapen, som ta bättre. Handkraft får ej begagnas, utom i nödfall till sjelfförsvär.»

»När skola vi begifva oss i väg?» frågade Pröfsten.

»Lugna dig», utropade Falk. »Betänk huru tidigt det ännu är. Vi skola förfela vårt mål genom att rusa åstad utan beräkning. Gubben måste få tid att äta frukost, och flickan att hvila efter den tidiga ridten, som hon säkert företagit i afsigt att skåda soluppgången från det höga berget, som dominerar hela trakten. Vi böra väl för resten gifva oss tid att egna en noggrannare omsorg åt vår toilett, då vi ämna exponera oss för hennes blickar; hon som har fått ett stycke af himlen till ögonstenar.»

»Men», sade Pröfsten, »om gubben får någon aning om vår närhet, så kunna vi vara säkra att aldrig få se Ida mera. Han sätter henne då i arrest.»

»Han kunde försöka!» utropade Falk. »Det vore just sättet att väcka mannamod i ynglingens bröst. Hvem skulle ej vilja blifva denna flickas riddare?»

»Inte vill jag bestämdt lofva, att jag kan rycka henne ur ett tillbommat fängelse», återtog Pröfsten, »men nog skulle jag göra mitt bästa, om hon ville hederligt belöna mig; det vill säga, skänka mig sin hand. När allt kommer omkring, så blir vi väl rivaler alla tre, och slutet på denna angenäma färd kan bli det, att vi komma i lufven på hvarandra. Bättre hade varit, att vi aldrig skådat denna hexa, men det är sannt, vi kunna ej gå hvarandra i vägen, ty det beror

ju helt och hållet af hennes val, hvilken af oss, som blir den lycklige, ifall ens någon blir det.

»Ni kunna vara lugna», sade Högstedt. »Gubben ställer nog så till, att vi slippa allt bekymmer. Han är ju draken sjelf, som vaktar skatten. Och för öfrigt ha vi ingen rätt att tränga oss emellan honom och hans barn. Du har för mycket sjelfförtroende härvidlag, Ragnar! Emellertid längtar jag att se huru detta äfventyr skall sluta, och jag säger än en gång, vi ha ej rättighet att antasta majoren för hvad som rör hans enskildta lif.»

»Tror du det», sade Falk drömmande. »Du kan ha rätt, men hvad man inte har, skall man veta att förskaffa sig och för detta ändamål är sjelfförtroende en nödvändighet.»

»Ja, jag medgifver att du redan har bevisat dig vara i besittning häraf, till stor lättnad för oss alla tre. Vi kunna nu ha råd att sträcka upp oss i våra nya kläder, som ej varit på sedan vi lemnade hufvudstaden. Man måste naturligtvis uppträda med glans och hvem vet, kanske du segrar äfven nu. Men ty värr, den skatt du nu eftersträfvar kan ej delas. Vår lycka kommer då att bestå i glädjen öfver din. Den skall åtminstone skänka mig en verklig fröjd, om än mitt hjerta skulle svida af ett oläkligt sår.»

»Gör mig ej mellankolisk, Axel!» utropade Falk. »Låt ej den beslöjade framtidens skuggor bortskymma det sköna, som lifvet har att bjuda, såsom segerbyte för den kämpande viljekraften. Det borde heta: Jag vill, och jag skall med den högstes bistånd bryta mig genom alla hinder fram till det föresatta målet, — min lefnads lycka.»

»Låt vara, att den ej framstår i de färger, hvarmed fantasien målat den. Mindre skall den icke därför blifva, om jag blott ej sjelf tillbakavisar de skatter,

som lifvet bjuder mig i ersättning för hvad det tager. Motgången bör endast väcka energi och blifva en sporre till framåtskridande.»

»Du har kommit riktigt in i predikoembetet, tror jag. Och nog är din filosofi rätt bra, men jag undrar just, om du kan tillämpa den på dig sjelf?»

»Jag ser nog dårsdapen, men inte vill jag göra mig bättre än jag är, och påstå, att jag skulle kunna besegra den. Men så mycket vet jag, att den skulle ej fånga mig utan strid.»

Under dylikt prat, bemödade man sig att blifva så oemotståndlig som möjligt. Banditerna voro åter förvandlade till vackra studenter. Den dagligen måttligt fortsatta marschen hade utöfvat ett helsosamt inflytande. Ynglingarne voro vackrare än någonsin. Glädje och lefnadslust afspeglade sig i deras ungdomsfriska ansigten. De hade så ofta låtit berg och dalar genljuda af sången: »Låtom oss fröjdas i ungdomens vår», till dess de sjelfva rönte intrycket deraf. Och hvarför skulle de ej vara glada? Hvad hade ej denna färd förskaffat dem?

»Nu skall det smaka bra att få en bit gås», sade Högstedt, »och framför allt det härliga vinet, som dessert på öl och bränvin, man måste vara upprymd. Det gifver mod.»

Den efterlängtade timman hade slagit, då tiden ansågs vara inne för besöket i Mörkadal.

»Klockan är tre», sade Falk, »vi skola nu försöka vår lycka.»

Det sköna landskapets leende natur antog en dyster pregel, så fort man kom in på Mörkadals område. Vinden suckade tungt mellan parkens höga, smala trädstammar, hvilka ängsligt vaggade fram och åter, som om deras rötter hade saknat fäste i de träskartade hålor, hvilka på sina ställen voro fyllda af sum-

pigt vatten, mellan tufvor och sten, garnerade med hvit mossa eller giftiga svampar.

En vemodig känsla bemäktigade sig de tre lefnadsglada ynglingarnes sinnen.

»Huru kan den sköna Ida lefva här i denna dystra ensamhet?» frågade hvar och en sig hjelf. Plötsligt hördes hästraf, som om en liten trupp hade sprängt fram.

»Kanske är det majoren som kommer», sade Falk. »Vi måste undvika att blifva sedda. Ned bakom hasselbuskarne i rappet.»

»Visst var det majoren med sina drängar», sade Pröfsten så fort ryttarne voro förbi. »Hans utseende var afskräckande. Ett värre despotansigte har jag aldrig skådat. Han såg mig just ut att vara i stånd till alla de gräsligheter man vill påbörda honom, och hvilka, såsom det påstås ha skilt honom från tjänsten. Ett allt för ringa straff för grymheten att medelst det nedriga spöstraffet låta piska ihjäl den ena soldaten efter den andra. Bondgumman, hos hvilken jag var inne och köpte mjölken gaf mig majorens meritförteckning, hvilken naturligtvis åtföljdes af varningar, åt hvilka jag då endast skrattade, emedan jag ansåg hennes berättelse ogrundad eller åtminstone alldeles öfverdrifven. Nu tänker jag helt annat och känner alls ingen längtan att göra den vilde björnens bekantskap. Kanske äfven Ragnar har mistat lusten för detta nöje?»

»Nej, tvärt om, men nog är jag belåten med att han är undan vid vårt första besök. Tänk hvilken tur, vi kunna nu hoppas att träffa flickan, och ensam, till på köpet. Låtom oss kila, hafva ögon och öron öppna. Fästningen tages ej endast med storm. Klockhet måste vara med, om det skall lyckas.»

Man var nu inne i parken och snart visade sig

den gamla, förfallna mansbyggnaden, hvilken betraktades med stegrad förvåning, ju mera man närmade sig det lutande rucklet, som tycktes vara nära att ramla.

»Hu! hvad här är ruskigt!» utropade Pröfsten, men hejdade sig hastigt. Den förtjusande Ida steg upp från en bänk, några steg framom de promenerande herrarne. Dold af en syrenbuske, hade hon ej observerat de ankommande, förr än de voro henne helt nära. Hon rusade förskräckt upp, lemmande sitt arbete qvar, och ilade bort så lätt, som om hon hade sväfvat på osynliga vingar.

»Låt oss skynda», sade Falk, »se hon nästan flyger. Hvilken annan flicka skulle hafva rusat åstad på detta sätt, så förskräckt, som om vi hade varit de blodtörstigaste rofdjur. Härute ser man ett tydligt bevis på sanningen af hvad vi hört berättas. Det stackars barnet vågar inte tala med oss. Men vi skola väl inte låta henne försvinna midt för våra ögon, nu för andra gången. Wilhelm! tag den der vägen och genskjut henne. Se nu stannar hon, seende sig fångad.»

Falk skyndade fram och helsade på Liljan i dalen. Han räcker henne handen, som hon för ett ögonblick tvekar att vidröra. De båda andra kamraterna framträda; man presenterar sig. Falk tilltalar henne på ett enkelt och okonstladt sätt, liksom de hade varit gamla bekanta. Idas blyghet försvann så småningom. Hon glömde för några minuter, att hon talade med främlingar. Hon glömde till och med sin stränge faders befallning. På detta sätt förflöt tiden, under det man gjorde frågor och bildade slutsatser, hvilka ledde till ytterligare meddelanden. Snart var Ida förrådd af sina egna ord. Hon måste medgifva, att hon var ensam och utestängd från hela den omgifvande världen, beröfvad allt umgänge. Hennes sällskap bestod endast

af en hund och ett par kattungar. Fadern, hennes skräck, hade strängt förbjudit henne att hålla något resonnemang med någon annan, än sina tjenarinnor. Hastigt besinnade hon sig. I ett ögonblick spred sig den alabasterlika hyns hvithet öfver kinderna, hvars genomskinligt skära färg, så nyss hade skiftat i vexlande prakt, liksom berörd af en lekande vind. O! hvad har du gjort? Hördes en inre röst fråga. Olydnad! Det var ett förfärligt ord. Hvad skulle väl följderna blifva. Ida fruktade sin faders förskräckliga vrede mer än sjelfva döden. Om han fick veta detta, tänkte hon. Om någon kom och fick se mig här i sällskap med dessa herrar.

»Farväl! Jag vågar ej stanna här längre», sade hon, och ville ila bort, men Falk hejdade henne.

»Kan ni vara så hjertlös och lemna oss att förgås af längtan», sade han. »Unna oss åtminstone ännu några ögonblick till ett förnuftigt samtal, om huru vi skola återfinna eder. Major Butterhjem är ju i alla fall inte hemma nu.»

»Nej, han är ute och söker efter röfvarne, som jag träffade på Högberget.»

»Nå, då kunna vi vara lugna», återtog den förre.

»Nej, gå inte fram på gården!» utropade Ida förskräckt, då herrarne styrde sina steg mot boningshuset. »De kunna få se oss. Men ack, hvad tänker jag på! Pappa har ju förbjudit mig att samtala med karlar. Jag måste gå nu.»

»Då följa vi med alla tre», sade Högstedt.

»Ack! Jag blir olycklig! Pappa får veta allt.»

»Var lugn min fröken», återtog Falk. »Vi skulle ej för allt i verlden vilja vålla eder något obehag. Låt oss endast erhålla löfte, att snart få återse eder. Det kan ej blifva svårt att finna en mötesplats mellan dessa täta grupper, der buskar och slingerväxter ha

slutit ett trofast förbund, för att hålla oss skadelösa för alla nyfikna blickar. Endast vi tala tyst, skall ingen kunna upptäcka oss.»

»Jag handlar dock orätt, då jag öfverträder min faders befallning.»

»Då denna befallning är orimlig och onaturlig, så handlar ni mera orätt, om ni efterkommer den», svarade Falk.

Dessa ord blefvo ej utan verkan. Ida började att resonnera med sig sjelf. Hon var ej längre ett barn. Hennes förstånd var klart. Hvarför skulle hon ej få begagna det till omdöme, äfven för sin egen ställning, hvilken hon nu började inse, var en obillig fordran af hennes girige och tyranniske fader. Ett svagt omedvetet hopp om befrielse från detta fängelse lifvade hennes mod. Hon glömde för tillfället alla sorger och log såsom endast det oskuldfulla barnet kan göra. Hennes hjerta klappade af en ej anad sällhetskänsla. Hon kunde ej motstå sin önskan, att snart få återse dessa glada studenter, som hade gjort ett så behagligt afbrott i hennes dystra ensamhet. Tiden flydde som den haft vingar. Man kunde vänta majoren hvilket ögonblick som helst. »I morgon vid samma tid som i dag, återkomma vi till den bestämda mötesplatsen», hviskade Falk och tryckte sakta Idas hand. Med en bifallande rörelse på det sköna hufvudet, försvann den unga tärnan.

Mötet egde rum på utsatt tid följande dagen, men Ida vågade ej stanna qvar längre än en halftimme. På detta sätt förflöt en vecka, under hvilken tid man dagligen träffades.

Studenterna hade hyrt in sig i en bondgård, der de kände sig liksom fjettrade. Hvem kunde tänka på att lemna orten, så länge man dagligen kunde få njuta en stund af sällhet, sådan som endast den oförlikne-

liga »Liljan i dalen» kunde skänka. Att se henne, att höra hennes röst, det var dagens glanspunkt, och för en timmas lycksalig hänförelse, offrade man gerna det öfriga af dagen åt overksamhet och ledsnad.

»Du har rätt att häna mig. Dumt är att tala om det man inte förstår eller har försökt. Det är alltid så lätt att uppställa regler för andra, men att sjelf efterfölja dem, då det gäller en strid på lif och död med sitt eget jag, se då får man erfara, hvad de lätt uttalade orden innebära.»

»Denna flickas skönhet och englalika väsende utöfvar ett oemotståndligt inflytande», sade Högstedt. »Tillämpa din filosofi,, Ragnar. Slit dig lös ur kärlekens förlamande bojer. Låt din viljekraft segra. Huru länge skola vi ligga här sysslösa?»

»Jag döljer ej för er min svaghet, om man kan kalla denna känsla så,, hvilken beherrschar mig mer och mer för hvarje dag. Och om ej så vore, huru skulle jag kunna vara så hjertlös att lemna den stackars flickan åt sitt sorgliga öde. Viljen i ej göra något för henne, så välan! Jag stannar ensam kvar och afbidar slutet på detta drama..»

»Huru skulle du kunna tänka något sådant?» utropade på en gång de båda kamraterna. »Hvad har du ej gjort för oss; hvilken lycka har du ej beredt oss. Det blir oss ett tillfälle att visa vår vänskap och erkänsla. Nej! Nej! Vi lemna dig aldrig.»

»Och allraminst nu, då jag hoppas, vi äro nära målet», sade Högstedt. »Förstod du ej skämtet öfver din predikan?»

»Jag ville blott påminna dig derom nu och höra ditt svar.»

»Men! Du sade, att vi äro nära målet; på hvad sätt?»

»Det trodde jag, att du bäst visste, då det ej undgått hvarken Wilhelm eller mig. Idas sköna ögon har förrådt hennes hemlighet, aldrig äro de så strålande, som då de möta dina. Vi afundas dig ej din lycka, ty du är den värd.»

Falk sänkte blicken och rodnade lätt, men hastigt utropade han: »Tack kamrater!» och slöt dem deretter till sitt trofasta hjerta; och se, han fälde tårar.

Detta resonnemang egde rum en morgon, under det man beredde sig till besöket på Mörkadal. Ida kom på utsatt tid till mötesplatsen.

»Dessa minuter, som tillföra mig så mycken sällhet, äro allt för korta», suckade Falk. »Reser aldrig majoren bort?» frågade han.

»Nej aldrig.»

»Men han var ju borta första gången vi voro här?»

»Det var endast för att taga reda på rövvarne, som han lemnade Mörkadal. Men nu har han ej hört vidare af dem. Troligen ha de endast genomströfvat denna trakt, utan att uppehålla sig här, ty de ha ej blifvit sedda af någon annan än mig, åtminstone inte hvad man vet.»

Följden af detta meddelande blef att banditerna ånyo visade sig. De gingo in i stugan till mor Kajsa och skrämde nästan slag både på henne och hennes vackra dotter. De omtalade hvar de slagit läger och sade sig vara färdiga att möta den, som vågade antasta dem.

»Se här», sade Falk, »tag detta bref och skynda till Mörkadal dermed. Det skall lemnas i majorens egna händer, och jag beklagar Er, om Ni inte fullgör detta uppdrag», röt Falk till med tordönsstämma, så att gumman hoppade högt i luften. Flickan och modern började stortjuta.

»Vi skola ej göra Eder något ondt, blott Ni skyn-
dar på», sade den förfärlige anföraren.

Detta behöfde ej sägas tvenne gånger. Gumman slog sin arm skyddande om flickans lif och rusade med henne genom den smala dörren, så att den i vildaste fart flög upp mot väggen.

Röfvarne hade svårt att afhålla sig från skratt, hvilket nu äntligen bröt ut efter flygtingarne, som, derigenom ändock mera förfärade, vände sig om, under det de sprungo ursinnigt vägen framåt.

Brefvets innehåll var af följande lydelse:

»Major Butterhjelms!

»Jag, Sten Lejonkraft, till yrket röfvarehövding, vill låta dig veta, att dina dagar äro räknade. Om några timmar väntar jag några af mina bästa män. Denna trakt skall ödeläggas. Mörkadal har jag utsett till mitt residens. Du lymmel, som på ett nedrigt sätt håller din dotter i fångenskap, skall sträckas till marken, som en hund, och skulle du än vara en björn, så är jag ett lejon. Mitt orubbliga beslut, har jag dig i nåder kungjort, på det du måtte bereda dig för en annan verld.

Sten Lejonkraft.»

Gumman Kajsa kunde knappast tala då hon kom fram till Mörkadal. Svett dropparne perlade från hennes mörkröda ansigte. Brevet lemnades egenhändigt till majoren, hvilken betraktade gumman med förvånade blickar, och ref upp brevet. Han läste, under det anletsdragen uttryckte den största spänning, sedan det vildaste raseri, mellan hvars utbrott han gaf Kajsa den ena frågan efter den andra, utan att erhålla något svar. Den stackars gumman hade blifvit mållös af förskräckelse. Majoren gaf henne ett slag med käppen, så att hon uppgaf ett högt rop.

»Jag skall lära dig att svara, din trollpacka», röt den uppretade björnen. »Hör hit stall-Pelle, spring ned till gärdet, allt hvad tygen hålla. Slotterfolket befallas upp. Rövvarne äro i närheten. I morgon vänta de tio mans förstärkning. De skola då hjälpas åt att slagta oss allesammans och bränna upp våra hus. I dag äro de endast tre med anföraren. Det skall blifva en småsak att expediera dem. När de andra komma, är anföraren borta, och då skingras de lätt, som agnar för vinden. Inom en timma skola vi ge oss i väg. Vapen har jag för mina tolf man. Det blir sex ryttare, mig inberäknad, de öfriga få marschera och dela sig åt olika håll, samt gifva signal i jägarehornet, om de träffa på banditerna. Handklofvar och block skola medtagas. I fall vi skulle kunna ta dem lefvande, så kan man få belöning, och då blir brottslingarnes straff större, när alla deras illgerningar komma i dagen.»

Studenterna voro redan på sitt vanliga gömställe och bevittnade hela uppträdet.

Innan majoren lemnade Mörkadal, tog han farväl af sin dotter och tilltalade henne på följande sätt:

»Hör du, slyna! Tycker du det är passande att ranta bort hela långa sommardagen och ej göra annat än spela, sjunga, läsa franska och brodera? Det var ej meningen, att du skulle stiga upp tidigt endast för att lata dig. Allt linne, såväl lakan, duktyg och mina skjortor, skall du hädanefter sy. Du är ej ett barn längre. Arbete befordrar helsa och välstånd, hindrar många tillfällen till synd, hjälper oss att motstå onda begärelser m. m. Detta har du lärt i din katekes. Studenter ha varit synliga vid Pyttebo. De dyka upp när det blir varmt, liksom vargarne, när det blir kallt, men jag vill bara varna dig i förväg. Akta dig, säger jag! Skulle jag komma dig på spåren med någon olydnad, så skall du få sitta, der hvarken sol eller måne lyser.»

Efter detta vänliga afskedstal, drog majoren åstad med sitt följe, dyrt förpligtande sig att ej återkomma, förr än han hade bemäktigat sig bofvarne, döda eller lefvande; sak samma.

Med glädje åskådade studenterna de rustade stridsmännens aftåg. Detta skämt var för pojkllynnet, hvilket dock snart gaf vika för ynglingens större intressen, hjertats angelägenheter. Ida hördes ej af, man väntade förgäfvets. Hvad kunde vara orsaken? Hon hade infunnit sig på bestämd tid under den fruktade faderns hemmavaro och nu då han var borta, kom hon ej. Någon orsak till detta uteblifvande måste finnas, men hvilken kunde den väl vara? Så frågade man sig gång efter annan. Slutligen måste man taga reda på, hvad som händt. Men hur skulle detta tillgå, såvida man ej träffade henne sjelf, ty man vågade ej visa sig för någon annan.»

»Hvad skola vi göra», sade Falk. »Vi kunna ej gå in och derigenom blottställa Ida. En brytning måste ske, men den är ej ännu förberedd, till ett lyckligt resultat. Tänk om vi hade haft kostymerna här.»

»De äro här», sade Högstedt, »de ligga här i nattsäcken, der våra dyrbarheter förvaras. Jag lade ned alltsammans, i fall det skulle komma att behövas.»

»Då gjorde du en god gerning, ty nu kunna vi gå hvart vi vilja. Nu skola vi taga reda på Ida, och hvad som hindrar henne att komma. Det blir just bra att rövvarne helsa på i Mörkadal, när majoren har lemnat det för att fasttaga dem.»

»Se så, på med röda blusen och skäggansigtet!» sade Pröfsten. »Hurra! nu skola vi lefva om.»

Med raska steg marscherade banditerna upp till byggningen. Ingen lefvande varelse syntes till.

»Här måtte inte finnas någon meunniska hemma. Låtom oss undersöka huset», sade Falk.

Der inne var lika tyst och ödsligt som utanför. Ingen fans i hela nedre våningen, icke ens i köket. I matsalen stod frukostbordet dukat, sådant som majoren hade lemnat det straxt innan han begaf sig bort. Detta rum var beläget åt bakgården. Genom det öppna fönstret hördes ändtligen kvinnoröster.

Falk tittade ut och såg en stentrappa alldeles utanför fönstret, der ett par stora luckor lågo uppslagna. Det var således i källaren, som de samtalande befunno sig. Kvinnorna voro högljudda; hvarje ord nådde studenternas öron.

»Tycker nån män'ska, att dä ä' klokt, dä här? Tre ensamma fruntimmer lemnas vind för våg med pengar och alltihop. Hvem kan ansvara för att inte röfvarne komma hit, under det att di dumma gubbarna skena öfver berg å backar, för att knipa dem. Ja, ja säger dä'. Di karlarna, di karlarna, som allti' tro sej om te' vara så kloka, å så ä' di så enfaldia. Eller kan nån säja att dä ä' förnuftigt, att låta bära ner hela kassakistan i källarn. Hvad ä' dä för en konst att bryta upp detta gamla skräplås? Säkrare hade väl varit att låta kistan stå qvar på sin plats i majorens rum, fastskrufvad vid golvet. Majoren ä' lika tjockhufvad, som han ä' arg; dä kommer på ett ut dä.»

»Men om rätt tjufvarne skulle komma, så veta de ej var kistan är», sade den andra rösten. »Di söka nog efter pengar i majorens rum och inte i källarn.»

»Kumma di bara hit väl, å få si att vi ä' ensamma, så kan man ge sej katten på, att di söka igenom hela huset och källaren te' på köpet. Kom ihåg att di ä' tjufvar, som ä' vana te' rota i alla vrår, allra värst i källare å hålör under jorden. Ja, det är verkligen hemst. Hvad vilja vi göra, om de komma. Fröken Ida sitter så lugn oppe på sin kammare, som om ingen

fara vore på färde. Här fins ju ingen enda karl hemma, som kan sätta sig till motvärn. Di kan smyga sej öfver en stackare, innan man vet ordet af. Något spektakel blir det, ska man få se; mina varninga bruka ej slå fel. Nej, stäng inte än; vi ska ner en gång till, ja har tjugu buteljer sockerdricka qvar deruppe.»

En piga kom nu upp ur källaren. Derefter syntes en liten klotrund gumma komma rultande upp för trappan.

Snabb, som en pil, skyndade Falk ut i köket, der han sett ett ämbare fylldt med vatten, hvilket han tog och sprang in i salen med, dragande sakta till dörren efter sig. »Se så kamrater; nu skola vi få muntert. Om du Wilhelm kommer med, som har jettekrafter, och Axel stannar qvar här på post, vaktande att ingen får stiga ned i källaren, så länge vi äro der. Komma käringarne, så däng öfver dem detta vatten. De skola nog bli belättna med att få taga till benen, synnerligast, när de få ögonen på dig.»

Sagt och gjordt. Falk och Pröfsten hoppade ned i källaren. Högstedt stod vid det öppna fönstret, hållande i grepen på ämbaret, som han lyft upp på en stol.

»Tag hit lite vatten och slå i kastrullen.» Hörde han sägas i köket.

»Hvar tog ämbaret vägen?» sade den andra. »Det fins inte; här måtte va trollkunster mä i spelet. Ämbaret sto här nyss, å nu ä' dä väck.»

»Det är du sjelf och ingen ann som spökar, tänker jag. För si när allt kommer ikring, så har du glömt qvar ämbaret vid brunnen. I rappet glömmes du väl hvar näsan sitter, bara för giftasgriller, som spöka i dej. Detta är oförlåtligt, isynnerhet, som vi ha fullt opp mä görning, så nog behöfver man ha tankarne

me säj allti. Kom nu, så gå vi i källaren först; sedan får du ta reda på ämbaret. Stackare du, om det är borta, då får du allt skaffa ett nytt och kanske smaka käppen te' på köpet, om majoren får nys om dina trollkonster.»

De båda kvinnorna trädde nu ut på gården, bärande famnen full af buteljer. Då de kommo till salsfönstret kastades vattnet öfver dem. Falk och Pröfsten kunde ej afhålla sig från att skratta, när de hörde hur vattnet plaskade, men de blefvo straxt allvarsamma, ty af det ångestskrik, som följde derpå, kunde de sluta till den fasa, som de stackars kvinnorna erforo, då de fingo se den grymme stråtröfvaren så nära sig.

»Hvad gör Ni här, edra krabor», röt Högstedt. »Jag skall genast knipa Er och kasta ut Er till den stora gäddan. Jag har nyss talat vid henne, och hon har befalt mig att skaffa henne menniskokött, hvilket hon inte har smakat på två år.»

»Näcken, Näcken!» utropade den ena efter den andra. Derpå följde ett nytt tjut, som gaf eko i det gamla rucklets ödsliga salar.

»Hvad heter du?» frågade Högstedt husmamsellen.

»Jag heter Olivia Kroppkaka», blef svaret.

»En lefvande kroppkaka, återtog den förre, hvilken lycka! Hvad gäddan skall blifva glad. Jag ville vänja dig vid det våta elementet. En liten förkänning kunde inte skada.»

Mamsell Kroppkaka föll på knä, utanför fönstret och blickade bönfällande upp till Näcken.

»Försvinn ur min åsyn, röt den fasansfulla gestalten. Om du någonsin vill tänka på att bli benådad så skynda att tillaga en god måltid. Jag är hungrig förstår du och nöjer mig ej med småsmulor.»

Mamsell Olivia Kroppkaka lät ej säga sig detta tvenne gånger. Hon rusade upp och sprang in i köket.

Kökspigan stod ej att finna; hon hade tagit till flykten. Högstedt sprang upp för trappan, genomsökande alla rummen, Ida fans ej der; i hennes rum dröjde han några ögonblick. Dessa väggar voro vana att innesluta henne! Här hade hon drömt sin barn- och ungdomsdröm. Se der ligger en vit spetsnäsduk, bestänkt med stora vattendroppar. Det var tårar, så nyss fälda, att näsduken ännu kändes varm deraf. Namnet Ida var broderadt i ena hörnet. »Får jag ej ega henne, så skall åtminstone denna blifva min», hviskade Högstedt. Han kysste och lade den vid sitt hjerta. »O Ragnar, om du visste hvad jag offerar för dig, genom att stanna qvar här, beredande mig ökade marter för hvarje dag. Det är min tur att visa vänskap och erkänsla, men du anar ej hvad det kostar. Mitt hjerta sargas af kärlekens grymmaste qual. Lycklig du som är älskad af den ljufvaste flicka på jorden. Huru gerna skulle jag ej vilja jubla öfver denna din lycka, om jag blott kunde. Men hvarför stå här längre och fantisera.»

Han skyndade ned. Kamraterna voro ännu qvar i källaren. De hade nyss slutat att begrafva kassakistan i en potatishög, då Högstedt inträdde.

Upträdet med mamsell Kroppkaka skulle under andra omständigheter gifvit anledning till den mest uppslupna munterhet. Nu hade man så mycket annat att tänka på. Ida hade ju ej ännu visat sig. Hvar kunde hon vara. Man delade sig på olika håll och genomströfvade parken.

De stränga ord, som den barske majoren hade yttrat till sin dotter, då han var färdig att rida bort, hade alldeles förkrossat det stackars barnet. Hon hade aldrig gjort sig reda för hur det skulle komma att bli, då hon ej mera fick se honom, som henne ovetande, hade intagit hela hennes hjerta. Det blef henne med ens klart, huru gränslöst olycklig hon var. Hennes

far började ju redan att ana oråd. Han hade hört talas om studenternas vistande i närheten.

Huru skulle Ida våga att möta dem mera? Det var ju en omöjlighet? En mörk cell skulle blifva straffet. Der skulle hon tråna bort under långa år af gränslösa qval. Visst var döden då tusen gånger drägligare.

Ida förstod nu huru det var med hennes hjerta. »O! suckade hon; huru utsägligt lycklig skulle jag ej blifvit, om jag hade fått tillhöra honom, hvars ögon tala kärlekens ljufva språk. Allt hopp är nu ute; jag skall aldrig mera återse honom. Pappa får nog snart veta att studenterna hafva varit här, ty osedda ha de ej alltid kunnat komma in i parken. Troligen vet han det redan, när han kommer hem. Han börjar då att examinera mig och jag hvarken kan eller vill ljuga.»

Efter denna monolog, utbrast den stackars flickan i gråt.

»Jag kastar mig i ån» tänkte hon. »Den stora gäddan skall mottaga mig.»

Ida skyndade ut i parken i motsatt rigtning till den plats, der hon brukade möta studenterna. Hon satte sig vid åkanten, för att ännu en gång öfverväga sin ställning, innan hon utförde det förtviflade beslutet.

Studenterna hade kastat af sig röfvaredrägterna och iklädt sig de egna kläderna, hvarefter de sprungit att uppsöka Ida.

Öfverallt i buskar och grottor hade man tittat in. Äntligen hörde man på afstånd klingande toner. Det var Idas röst. Den kom från en djup dälld vid en bugt af den mörka, breda ån. Studenterna närmade sig utan buller och lyssnade med återhållen andedrägt till den klagande, melodiska sången, af följande innehåll:

Till dig jag längtar, snälla gädda
 För dig jag täljer mina qual,
 Min graf, du skall med liljor bädda
 I Näckens trädgård gör ditt val.

Jag vill nu sofva bort min smärta
 Ack! Jag får ro hos dig till slut
 Det är min tröst att detta hjerta,
 Snart har för alltid klappat ut.

Ej pappa penningar skall spilla,
 För den arrest han tänkte på.
 Nej gäddan vill mig ej så illa
 Hon unnar ro uti sin vrå.

Förr log jag under barndoms dagar,
 Men löjet sig i suckar bytt;
 I sångens toner nu jag klagar,
 S'en glädjen har för evigt flytt.

Hur nöjd skall icke pappa blifva,
 När detta hjerta ej han har
 Som velat all sin ömhet gifva,
 För att i honom se en far.

Jag för det mörka djupet ryser;
 Dock nu farväl, du sköna dröm!
 Ej något hopp jag mera hyser.
 Mitt afsked är: Ack glöm mig, glöm!

Sången var slut. Ida steg upp och kastade sig i den hvirflande strömmen, som hastigt bortförde henne mot busksnåret, bakom hvilket studenterna stodo dolda. De rusade ögonblickligen fram. Falk genombäfvades af en plötslig förtviflan, då han såg huru det kokande vattnet omslöt och neddrog i djupet allt hvad lifvet för honom egde högst och skönast. Han rusade som en vansinnig till platsen, der man kunde vänta att åter få se det sköna hufvudet. Hans beräkning var riktig. Hunnen dit i rätta ögonblicket dök Falk ned i det ogenomskådligt mörka djupet. Men hvilket under! Hvilken hänförande och tillika gripande syn?

Som en hafsnymf buren på dansande vågor, hvilade den ljufva tärnan midt uti en krans af yrande skum. Vattenliljorna hade simmat ut från stranden och smyckade redan hennes glänsande lockar. De tycktes vilja jämföra sin bländande färg med nymfens genomskinliga och alabasterlika hy.

Det fanns en damm mot den påträngande vattenmassan. Ett bröstvärn byggt af naturens egen hand. Strömmen hade fört Ida upp på densamma, hvilken helt enkelt bestod af en trädstam, liggande en fot under vattenytan. Och utan denna försynens skickelse skulle troligen striden mot det sjudande elementet blifvit fruktlös. Falk fattade Ida om lifvet och arbetade sig fram till flodstranden, der kamraterna voro tillreds att bistå honom vid uppstigandet på den branta stranden. Nu bar det af till mamsell Kroppkaka, som hugnades med en ny öfverraskning. När hon fick se Ida genomblöt och äfven hennes riddare tilltygad på samma sätt, slog hon ihop händerna och utropade med förskräckelse; ser man bara på i dag har Näcken gjort sitt bästa. Han va här och ville ta mäj till middag åt den stora gäddan, men han ga mäj pardon mä dä förbehållet att jag skulle laga honom en god måltid. Nu hörs han inte af och allting är färdigt, men kan veta han har hatt bestyr, som ingen kunde ana. Han va väl så illa tvungen att skaffa en annan i mitt ställe och så fick han tag i fröken Ida. Dä va en Guds nåd att herrana kom och frälste henne. Så besynnerligt dä går te'. Här synes ju aldrig annars en främmande menniska, men nu kom herrana i rätta ögonblicket, utsända som ljusens englar, alldeles som di voro rägnade ner från himlen. Dä va så utsett, dä kan man väl förstå. Men dä är sant, bara inte maten kallnar. Då lär det bli min tur att helsa på gäddan.»

»Fröken skall genast byta om kläder», sade Falk

»Än herrn då, han är ju lika våt», svarade Kroppkakan.

»Tag hit om det fins något som passar mig.»

Mamsell Kroppkaka sprang upp efter majorens bästa uniform. Hon tordes ej ta något sämre till en så fin herre. Falk såg mycket lustig ut i denna drägt. Byxorna räckte blott till smalbenet. Rockskörten slutade vid höften. Lifvet satt ej knäppt utan att en dyna stoppades derunder.

Ida lades på soffan i matsalen, då hon ömsat kläder.

Medicine kandidaten ordinerade en stärkande måltid med varmande drycker. Mamsell Kroppkaka visste ej hvad hon i hast skulle taga till. Två orrar och en raphöna logo stekta i grytan, men dem vågade hon inte röra. Näcken kunde komma hvilket ögonblick som helst.

Vid denna underrättelse rusade Pröfsten och Högstedt ut i köket, de stälde sig sjelfva vid spiseln och kommenderade den förskrämda Kroppkakan att genast lägga upp sallad till de läckra fåglarne, som de sjelfva togo om hand och buro in till bordet. Ångande potatis plockades ur grytan och serverades oskalad. Måltiden var färdig. Man satte sig till bords. Kroppkakan måste fram med majorens »dyrbara kummingsbränvin», men hon hade också den tillfredsställelsen att höra loftal öfver sitt hembrygda öl, som jäste, fräste och styrde sig ej, förr än det fick marmorera det spända papperstaket, till stor förskräckelse för Ida, som nyss hade lyckats, att genom enträgna böner, få den girige fadern att låta reparera detsamma. Dock, sinnesstämningen hos samtliga bordsgästerna var för mycket animerad för att en dylik bagatell skulle kunna nedslå dem. Ännu hade man något qvar af nämde-mannens oförliknekliga portvin. Det fans i den värde-

rika nattsäcken, som måste följa sina egare öfver allt, och detta vin kom nu väl till pass. Man åt, drack och skålade med den till lifvet återförda tärnan. Ida kände sig glad och lycklig. Hon glömde bort alla sorger, ja, hon glömde sjelfva gäddan och hvad som än mera var, hon jollrade äfven bort sin fruktan för den tyranniske fadern.

Då glädjen och skämtet hade nått sin höjd inträdde major Butterhjem. Stum af förvåning stannade han inom dörren, orörlig som en bildstod, iakttagande alla dessa företeelser med en blick, som först uttryckte den största förvåning, men som sedan mer och mer glödgades af den uppkokande gallan.

Äntligen gick han fram till bordet, slog knytnäfven i så att fat och tallrikar hoppade och grep Falk i kragen af sin egen guldsmidda rock.

»Din usling», röt han och slog Falk vid tinningen med knutna handen. »Här har jag studenterna, de fräckaste som ännu har trampat Guds gröna jord. Edra lymlar! huru kunden i våga er in i mitt hus, sätta er till bords med min dotter och befalla fram min mat, aldeles som om ni voro husbönder här och till råga på allt detta går oförskämtheten ända derhän, att du, din drummel, kläder på dig min bästa uniform och är fräck nog, att ej visa minsta tecken till blygsel eller ånger.»

På denna vänliga helsning följde ett fruktansvärdt slag i hufvudet af en dagg, en i skinn insydd blykula. För en svagare fysik hade detta våld kunnat blifva afgörande, men icke så för vår hjelte. Ett rop aftvingade dock honom smärtan. För att undvika ett nytt angrepp på samma ömtåliga punkt, rusade Falk upp från bordet, förföljd ända till dörren af den vilda björnen.

Skall jag väl låta köra ut mig, som om jag vore

en hund?» frågade sig Falk genomlad af en tankeblilt, som tillät honom uppfatta hela betydelsen af detta afgörande ögonblick, hvilket han med ett helt lifssträf - van aldrig skulle kunna återköpa.

»Ut, ut med dig, din skojar», röt majoren, glömande att han på samma gång han körde ut sin dyrbara rock, höjde han armen för att tilldela Falk ett nytt slag af sitt fruktansvärda vapen, förvissad, att den försvarslöse ynglingen ej skulle våga att göra motstånd. Men han bedrog sig. Falk kände ingen fruktan för majoren, men väl för att såra Ida. Huru skulle han kunna bruka våld emot hennes far?

Dock, i ett ögonblick som detta måste alla betänkligheter vika. Hastigt gjorde han en afvärjande rörelse och gripande om båda sin motståndares armar, sände han Ida en bönfallande blick, åtföljd af orden: »förlåt min fröken! omständigheterna tvinga mig att handla på detta grofva sätt.»

Kamraterna skyndade till hjälp för att fasthålla björnen, hvarefter Falk rusade bort till motsatta dörren, upptagande från golfvet de hand och fotbojor, som majoren vid sitt inträde hade kastat ifrån sig, och inom [ett ögonblick hade man gjort den rasande mannen oskadlig.

Tyrannen var hemsk att skåda. Hans rytande var ett retat vilddjurs. Passionernas strid var förfärlig. Själen tycktes vilja spränga sitt fängelse.

Ida bevittnade med blygsel och vämjelse sin fars förnedring. Hon tyckte sig ej mera kunna nämna honom med fadersnamnet. Detta ögonblick blef en vändkrets i hennes lif. Den barnsliga tillgifvenheten var försvunnen. Hon skulle till och med våga att uppresa sig emot denne onaturlige fader. Ja hon skulle kunna trotsa honom, hellre än att uppoffra kärleken till sitt lifs räddare, sin Ragnar, som så nyss hade

lagt hela sitt trofasta hjerta för hennes fötter, hvartill han begagnade tiden under det hans kamrater voro kockar och stredo vid spiseln, mot Kroppkakan, om de stekta fåglarne.

Falk nöjde sig ej med någon mindre belöning för den raska handling, än Ida sjelf. Han hade räddat detta lif åt sig, och endast för hans skull ville hon behålla det. Allt berodde nu endast på huru hon skulle komma lös ur sin fångenskap. Hennes mod lifvades då Falk försäkrade, att ingen jordisk makt skulle kunna skilja dem åt, om de allvarligt bekämpade hvarje motstånd.

Majorens fruktlösa bemödande att slita sig lös hade utmattat honom. De närvarande kunde endast skänka honom sitt medlidande. När hans våldsamhet hunnit något lägga sig, yttrade Falk:

»Jag vill låta eder veta, att Ida och jag äro förlofvade. Vi ännu gifta oss i sommar. Min stackars lilla fästmö har länge nog varit instängd i detta kloster. Ni har inte rättighet att plåga henne till den grad, att hon af förtviflan kastar sig i ån. Ni borde ställas till ansvar för er hårdhet emot edert barn.

Vid dessa ord började ånyo majorens vrede att bryta ut i hela sitt raseri, hvilket ökades derigenom att kökspigan och Kroppkakan begapade honom i dörren som de höllo på glänt.

»Ditt dumhufvud! Begriper du ej att en far är sin dotters giftoman. Dock, detta måste du veta och likväl är du så oförskämdt högfärdig, och inbillar dig att få blifva min måg. Nej, och tusen gånger nej. Hellre ville jag se mitt barn på båren, än jag skulle gifva henne åt en sådan galning.»

»Jag vet ej på hvad sätt jag gifvit eder anledning att döma mig ifrån förståndet. Har jag bevisat mig vara galen derigenom att jag räddade er dotter från

att drunkna och att jag såg till edert hus, då ni red bort och lemnade allt i vanmäktiga qvinnors händer, till och med edra penningar i en olåst källare. Om detta är sant vet jag ej, men så säger åtminstone ryktet.»

»Penningar i källaren, säger ni! Min kassakista, hvar är min kassakista?» skrek majoren väl tio gånger, med ångestfull röst, hvilken lät som nödrop.

»Kom hit Kroppkaka», pustade han. »Tag af mig det här fördömda skräpet. O, min kassakista!»

»Jag kan, jag vågar ej», sade hon med en blick på Falk, hvilken hade försäkrat henne, att han kunde göra hennes förföljare, Näcken, oskadlig för all framtid. Detta hade hon till en början svårt att tro, men nu hade Falk stigit i hennes anseende, nästan till rang af en öfverjordisk storhet, då hon såg, hur han visste att beherrska den förskräcklige majoren och mitt för allas näsa fångsla honom, som var hela ortens skräck, och allmänt kallades »den vilde Björnen.»

»Nå Olivia! Hörde du inte min befallning», röt den fångslade husbonden.

»Hvad kan jag göra», svarade Kroppkakan. »Det vore endast ett sätt att reta honom, som har blifvit majorens öfverman. Han är väl starkare än jag, när han kan göra sådana storverk. För öfrigt vill jag ej på några vilkor stöta mig med den, som har lofvat att beskydda mig mot den gruffige draken, som, nu när han en gång fått vane på mig, inte lär vilja släppa mig så lätt.»

»Vågar du att trots mig», skrek majoren. »Är det jag, eller den der, som är din husbonde? Men du har mistat förståndet, hör jag, eller hvad är det för tokerier du pratar? Har du ännu så mycket vett kvar i i din gamla fårskalle, att du kan säga mig om någon främmande menniska har varit i källaren.»

»Nej ingen, ingen, utom jag och Brita.»

»Spring ändå dit ned och förvissa dig att ingen olycka har händt.»

Men o fasa, Kroppkakan kommer upp med en förfärlig nyhet, kistan var borta, man hade tagit den och lemnat ett par tunnor potatis i stället.

Majoren stånkade, som om han var nära att uppgifva sin sista suck.

»Hvem har varit här?» stammade han.

»Ingen annan än Näcken», blef svaret.

»Ditt enfaldiga nöt. Huru såg han ut?»

Kroppkakan beskref sin gäst.

»Begriper du inte din dumma gås, att det var sjelfva röfvareanföraren, som har varit här. O, jag olycklige! Jag är bringad till tiggarsafven.»

Majoren fick ett slaganfall, dock ej af svårare beskaffenhet än att han snart återfick sansen. Bojorna aftogos och han lades på soffan.

»Skulle man inte kunna sätta efter rövaren och främtaga honom rofvet», sade Falk. »Så långt lär han väl ej ännu ha hunnit.»

»Ja, försök den som kan», stånkade majoren. »Åh! Denna olycka dödar mig.»

»Om det skulle lyckas mig att återskaffa kistan med hela dess innehåll, så vill jag till belöning ha Er dotter.»

»Ja, hjertans gerna, ta' henne gerna, ifall Ni kan återställa mig penningarne.»

»Men jag är inte nöjd med blotta löftet. Jag vill ha en skriftlig förbindelse. Ett formligt giftermålskontrakt.»

»Ja bevars. Diktera sjelf, hit med bläck och papper. Värre är det ej än att jag kan skrifva några rader. Se så nu är det gjort.»

»Sätten Edra namn under», sade Falk till kamraterna.

Detta skedde under majorens uppsigt. Han släppte ej papperet ur sina händer.

»Får jag beviset», sade Falk.

»Tror du mig om att vara en åsna? Fullgör först uppdraget innan du utkräfver belöningen.»

»Då Er handskrift utfäster vilkoret för belöningen, så kan det ju ej vara någon risk att lemna mig den.»

»Sak samma. Förbindelsen stannar i mina händer, till dess hela penningebeloppet blir tillrättaskaffadt», sade majoren och stoppade papperet i sin rockficka.

»Får jag låna en häst af majoren? ty inte kan jag hinna upp banditerna annars.»

»Säg till stalldrängen att han sadlar Snabbfot. Han kan springa undan.»

»Nu är det bäst att majoren slår på friskt mod», sade Falk.

»Stärkande föda är af nöden, äfvensom goda drycker. Hör kamrater! Vi ha visst en flaska god Cognak. Drick med er värd och fördrif tiden på bästa sätt medan man väntar på utgången af mitt företag.»

Falk hviskade derefter några ord i örat på Högstedt och försvann.

Pröfsten och Högstedt förstodo att göra sig majoren bevågen, genom sin frikostighet med det delikata vinet och rusande cognaken. Majoren fick snart erfara dess styrka. Han lifvades äfven af hoppet, genom de båda ynglingarnes försäkran, att Falk just var rätte mannen för ett dylikt vågstycke.

Snart började det stora tunga hufvudet sjunka mot bröstet. Den girige somnade och drömde, att han återfick sin skatt. Detta kunde man sluta af det hemska grin, som drog den breda munnen upp mot öronen, men den djupare sömnen, som beherrsakar hela tanke-maskineriet, infann sig straxt derpå och den sofvandes snarkningar genljödo i det gamla rucklets ödsliga rum.

Natten inbröt, kl. var tolf och ännu hördes ej Falk af. En förfärlig orkan rasade och tjöt hemskt kring det gamla husets knutar. Blixten ljungade, åskan knallade. Regnet brusade som ett vattenfall. Det skrällde till förfärligt, huset skakades. Det tycktes vara nära att ramla.

»Nu slog åskan ned», skrek mamsell Kroppkaka.
»Vi brinna inne, ut, ut!»

Hon tittade in i salen der skrällen hördes värst, och se, åskan hade kastat in kassakistan genom det krossade fönstret.

Majoren kom nedstyltande. Hela huset kom i rörelse. Ida kom inspringande. Hon hade sutit på sitt rum och spanat ut genom det öppna fönstret mot den dunkla Juninattens molnhöljda himmel. Alla tre studenterna voro äfven samlade. Majoren gaf till ett glädjerop när han återsåg sin kära kassakista, med hela dess innehåll i orubbadt skick.

Falk slöt sin trolofvade till sitt hjerta och tryckte en glödande kyss på hennes rosenmun.

Men nu blef det annat ljud i skällan.

»Din kanalje! Din vanvetting», hväste majoren, vreden höll på att kväfva honom. Orden stockade sig i halsen.

»Släpp flickan på ögonblicket. Du kan understå dig att röra henne en gång till. Hvad har du, fähund, med mitt barn att göra?»

»Ida är min trolofvade och skall snart blifva min brud», sade Falk med lågande kinder. »Jag skall låta Eder se att Ni har fått en motståndare som ej gifver vika hvarken för Edra hotelser eller Edert våld. Jag står på min rätt. Gif mig bekräftelsen på Edert löfte.»

»En sådan enfaldig narr!» utropade majoren och hänskrattade. »Hur kunde du ett enda ögonblick hysa en så vanvettig tanke, att jag skulle kunna antaga dig

till måg. Mina penningar har jag återfått, och jag kan därför belöna din tjänst på ett passande sätt. Se här är tjuge Riksdaler.»

Falk vände honom ryggen med stolt förakt.

»Kom kamrater», sade han. »Farväl herr major! Farväl fröken Ida!»

Han tryckte hennes hand och hviskade: »Vi få lefva på hoppet.»

Den arma flickan blef dödsblek.

Ögonblicket derefter voro studenterna försvunna.

Ida blef nu på allvar invigd i präfningsarnes skola.

Hvad hade hennes förra lidande varit mot alla de marter som nu bestormade hennes själ, dock midt under förtvifflans bränningar höll hon ännu orden: »Vi få lefva på hoppet», och detta ankare var hennes lifs räddare. Hon måste lefva, hoppas och förtvifla. Ej nog med hennes hjertequal. Dertill kom äfven faderns ökade hårdhet gent emot hennes mognare omdöme, hvilket alstrade afsky, i stället för den förra barnsliga tillgifvenheten.

Majoren anfölls stundom af raseri vid tanken på huru nesligt han, inför sina tjenares ögon, hade blifvit behandlad af trenne »pojkslynglar». Det var då alltid mot Ida han bröt ut på det mest grofva sätt. Den ena dagen och veckan förflöt efter den andra, utan någon förändring. Ida grät hela nätterna igenom. Sönnen flydde hennes läger. Allt hopp tycktes vara ute. Hvarför hade han ej skrivit en enda rad? Den skulle väl på något sätt kunnat komma henne tillhanda. »O, Ragnar!» suckade hon, »du har aldrig hyst för mig någon verklig kärlek, endast ett flygtigt tycke. Huru skulle du annars kunna lemna mig, under så lång tid, utan ett ord till tröst. O! att jag aldrig hade skådat ditt ansigte, du skönaste af män. Du har förgiftat hela min tillvaro och gjort mitt usla lif långt odräg-

ligare än det var, innan jag hade sett dig. Huru kan du vara så hård, så hjertlös, du som ser så ädel och trofast ut, med ögon, för hvilka den lågsinnade hycklaren borde fly. Ack, det är dig förborgadt hvad jag lider. Du kan ej ana det och huru då känna smärta deröfver. Och hvad vår förbindelse beträffar så är det ej du som brutit den. O, Ragnar, du trodde dig kunna besegra honom, som har mitt öde i sin hand, men du fick väl se huru långt du kom i denna strid», sålunda fortsatte hon sin monolog, under det tårarna flödade ut för hennes kinder. Nu hördes i detsamma faderns välbekanta steg i trappan. Han närmade sig hennes dörr. Förfärad rusade hon upp och torkade tårarne af sina kinder.

»Sitter du här och latar dig», sade majoren. »Jag kunde just tro det. Nej, jag tror du lipar», tillade han med vredgad röst och gnistrande ögon. »Pojsklyngeln spökar ännu i din hjerna. Nu går det för långt, men jag vet råd jag. Saken är den, att du ej har någon sysselsättning som tager tankarne med sig. Jag gick just upp för att säga dig, att du skall lära dig sköta om hushållet medan Olivia Kroppkaka är kvar. Hon har sagt upp sig till hösten, emedan hon är gammal och ej orkar tjena längre. Hon har innehaft sin plats i tolf år. Hon har varit den bästa bland alla de sturska odågor, som jag förut klädde upp, så att de fort kommo på dörren. Olivia har deremot alltid varit höflig och vetat sin pligt, äfven om hon har fått sig en skrapa. Du vet nu att mitt beslut förenar tvenne goda saker: Arbete åt dig, och undvikandet att ånyo blottställa mig för de obehag, jag nyss nämde. Det skall göra dig godt att få något arbete, som fordrar omtanke, men kom bara ihåg att jag ej tål några sura miner eller rödgråtna ögon. Lyda måste du, och sker det ej godvilligt, så vet jag medel, som — —»

Här tog föreläsningen slut. Dånnet af trafvande hästar och rullande vagnshjul skakade majorens onda samvete och kom Ida att bäfva af hopp och tvifvel.

Båda rusade till fönstret. Hvad var detta? Tvenne täckvagnar hade stannat utanför denna ogästvänliga dörr. Prosten och prostinnan Sjöstedt, med tvenne döttrar, stego ur den ena vagnen och ur den andra hoppade våra bekanta upsaliensare. Ida och majoren stodo ett ögonblick som förstenade, men snart blef det så mycket lifvigare. Deras kinder brunno, deras hjertan bultade, men af helt motsatta känslor. Ida skyndade ned och efter henne kom majoren stampande med sina jernskodda stöflar, så att det lät som om åskan hade skrällt ned på hvartenda trappsteg.

Ida, öfverväldigad af sitt hjertas storm, grät högt vid sin Ragnars bröst. O, hvad dessa tårar sade honom mycket. Han förstod dem så väl, och äfven hans hjerta grät med henne under den dubbla känslan af en berusande lycka. Men det var brådtom. Detta känslösvall fick ej räcka länge.

»Skynda dig, Ida», sade Falk. »Kasta på dig en hvit klädning ifall du har någon sådan. Vi skola viga. Prosten är ju här!»

Majoren fick en nervatack, hela hans kropp skakades. Han ville tala, men hackade tänder så våldsamt, att ingen förstod hvad han sade.

Ida sprang upp på sitt rum och iklädde sig sin konfirmationsklädning af hvit musslin. Hon kammade sitt hår, som låg i naturliga vågor öfver hela hufvudet, flätade ut de långa glänsande lockarne och sammanfäste dem med en bandrosett. Sedan kom brudkransen af friska, halfutslagna rosor, som den lycklige brudgummen hade plockat och sammanbundit. Han fäste den sjelf öfver det glänsande, krusiga håret.

Som en uppenbarelse från en högre värld trädde Ida in i salen, vid sidan af sin ståtliga brudgum, hvar efter prosten förrättade vigseln i närvaro af sin familj.

Majoren hade nu hunnit att hemta sig och kom instyltande just som akten var slut.

»Nu kommer majoren lagom för att gratulera sin dotter», sade prosten.

»Ni skall snart mista kappan», röt majoren. »Eder skändliga fräckhet skall blifva näpst och Eder olagliga handling straffad, såsom den förtjenar. Ni skall få veta hvad det kostar, att utan faderns medgifvande sammanviga hans dotter, med en främling, ja, en pojkslyngel till på köpet. Vigseln är ogiltig, det förklarar jag i vittnens närvaro, likasom domstolen skall komma att göra. Ida stannar kvar hos mig; hon kommer inte ur fläcken.»

»Var lugn major Butterhjem», sade prosten. »Jag är för gammal i tjensten för att ej veta min pligt. Giftermålsbeviset har jag i mina ego, skrifvet af Er egen hand, bevittnadt och fullt giltigt.»

»Det skulle vara roligt att se detta», pustade majoren, och torkade svett dropparne ur pannan.

»Detta papper är dyrbart för mig», återtog den förre. »Jag visar det endast vid domstolen.»

»Men Ni skall i alla fall komma illa ut genom att ha förrättat en vigsel, utan föregående lysning.»

»Åh nej, så enfaldig kunde jag aldrig vara. Ni bor ej mer än en mil från kyrkan och likväl kan man der lysa tre söndagar å rad för Er dotter, utan att Ni vet derom. Ni är aldrig i Guds hus. Icke heller tillåter Ni Er dotter att komma dit, och orsaken hvarför ingen har berättat en tilldragelse, som så nära rör Er och Ert hus, kan ej förklaras på annat sätt, än att ingen har velat blottställa sig för att framkalla ett obehagligt uppträde.»

»Jag tillåter aldrig att Ida lemnar mig, åtminstone inte såsom hustru till en galning. Ni har inte sett honom när han får sina anfall af rabies. Det blir som det är. Ida kan gerna vara vigd, men dermed stopp.»

»Nej, nej!» skrek majoren och stampade i golvet så att prostinnan skrek till och hennes döttrar hoppade högt i vädret. »Denne usling skall aldrig bortföra mitt barn. Han, som inte höll sig för god att på ett listigt sätt frånröfva mig det förbannade papper, som jag endast på narri skref.»

Falk hviskade några ord i brudens öra. Hon skyndade ut och återkom, efter en kort stund, resklädd. Vagnarne stodo utanför dörren.

»Vi hafva ingenting mer att uträtta här», sade prosten och räckte sin hand till farväl åt majoren, som stötte den tillbaka.

Derefter gick Ida fram för att taga afsked af sin far, hvilken grep henne om båda handlederna så hårdt att hennes ansigte blef blodrött. Hon uppgaf ett rop af smärta och dignade ned till golvet; men nu var det studenternas tur att blanda sig i leken och det skedde på ett sätt, som tvingade björnen att släppa sitt tag. Ida flög ut som en fågel, åtföljd af alla de öfriga.

Det gick hastigt att komma upp i vagnarna. Högstedt blef brudparets kusk och bredvid honom satt Pröfsten, stolt och styf som det egnar och anstår en betjent, hvilken förstår att uppskatta sitt värde efter sin herres rang.

Piskorna smälde och nu bar det af i skarpt traf.

»Är det sannt, eller drömmer jag?» hviskade Ida till sin brudgum, då de sutto i vagnen. »Är jag verkligen fri och tillhör jag dig, min Ragnar, min befriare från alla mina lidanden?»

»Nej, det är inte sant; du är fångslad af mig med äktenskapets band, och min ljufva maka, men det är sant, att du med din kärlek har befriat mig från alla de lidanden, som annars skulle hafva krossat, ja dödadt mig. Det är dig, mitt lifs räddarinna, jag har att tacka för en aldrig anad sällhet.» Här slutade den muntliga dialogen! den fortsattes bättre med blickarnes och känslornas språk, då kyssarne förenade tvenne älskande hjertan och jorden med all dess oro försvann för de lyckliga. Men ack! denna lycka, som så nyss hade för dem öppnat Edens portar, blef nu på ett obehagligt sätt störd; man hörde en galopperande häst närma sig vagnen. Ida bleknade. »Kör, kör», sade hon matt.

»Rappa på hästarne», ropade Falk. »Men, o fasa, skall jag blifva förrådd af mina bästa vänner?» sade han, då Högstedt i stället för att låta hästarne galoppa, hejdade dem och till på köpet svarade Falk endast med en skallande skrattsalfva.

»Axel har mistat förståndet!» utropade Falk.

»Nej inte jag», blef svaret, »men väl Kroppkakan.»

»Kroppkakan, hvad menar du?»

I detsamma sprängde Olivia fram som en hvirfvelwind, ett långt stycke förbi vagnen, innan hon kunde hejda Snabbfot, som fnös eldgnistor ur sina vidgade mäsborrar och tycktes vara i sitt rätta element.

»Hvad ser jag», sade Falk. »Är det verkligen en qvinna, den der svartklädda varelsen? men hvilken qvinna rider så? allraminst skulle man trott den tjocka (Olivia om att flyga fram på detta sätt.)»

»Ja, du ser ju», sade Högstedt skrattande, »att det är sjelfva den lilla runda Kroppkakan, som rider vildare än en gardist.»

»Ack, är det hon!» sade Ida, med en suck af lättmad. »Hon kan rida och lärde det som barn af sin far, som var sergeant och hade hästställe, der han

måste hålla en husarhäst.» Nu tedde sig en komisk syn. Den stackars Kroppkakan, röd som en pion, med håret flygande för vinden. »Stanna, stanna!» hördes nu hennes jemrande röst.

»Hvad är det, snälla Olivia?» frågade Ida.

»Ack, jag fick ju inte ta afsked af min fröken, som alltid har varit så go emot mej. Å så ska ja säga rent ut, att ja inte vill vara på Mörkadal sen dess enda solstråle ä borta.»

»Förlåt, kära Olivia; jag hastade bort utan att taga afsked eller säga ett tack för all den tillgifvenhet, Olivia har visat sig hysa för mig. Orsaken var, att jag ej hade någon tid att förlora, ej ett enda ögonblick; jag vågade, jag kunde ej dröja. Jag hade tänkt skrifva till dig.»

»Det var just hvad jag ämnade göra», instämde Falk. »Jag ville äfven säga Olivia farväl och tillika mitt varma tack för all mot min Ida visade välvilja. Denna gåfva skulle ha åtföljt brevet. Tag den nu; se här ett hundra riksdaler i dukater.»

Kroppkakan vacklade och var nära att falla af hästen. Så stor summa hade hon aldrig förr egt. »Så många guldpennningar har jag aldrig förr sett på en gång», sade den förvånade gumman. »Hur skall jag kunna visa den tacksamhet jag känner. Jag vill tjena det unga herrskapet troget intill min sista stund. Och detta var mitt ärende. Tag mig med för all del. Hvad skall jag göra med guldpengar; ån . . .»

»Jaså», sade Falk och skrattade; »spökar dessa griller ännu. Då skall jag trösta Olivia med att hon aldrig mera kan få se hvarken näcken eller gäddan, ty jag har slagit ihjel dem båda två.»

»Har han dä!» sade gumman och knäppte ihop händerna, höjande en tacksamhetsblick mot himlen »men hvem vet», tillade hon med betänklig min; »de

äro af ett ondt slägte och kunna lefva upp igen. Låt mig följa med, annars kommer jag inte hän, ty majoren släpper mig inte.»

»Men Olivia orkar inte tjena längre», invände Ida.

»Visst orkar ja dä. Ja vill tjena hos min unga fru, så länge ja lefver.»

Följden af detta uppträde blef den, att Ida fick sig en gammal hjälpreda i huset, hvilket hon, som ung och oerfaren, så väl behöfde. Kroppkakan fortsatte färden till häst, hvilket hon trodde sig göra på ett imponerande och lysande sätt, med den tokroligaste min i verlden, hvilket satte de fyra ungdomarnes skrattmuskler i den lifligaste verksamhet. Det var bröllop; man måste ju därför ha förridare.

Olivia Kroppkaka hade nu fått tillfälle att visa sin skicklighet i ridkonst, på ett sätt som fylde hennes själ med förtjusning. Hon bar sin korta svarta klädning och var bröllopsklädd. Men huru kunde hon vara det? Jo, hon hade haft ögon och öron öppna. Hon visste hvad som komma skulle efter de s. k. »pojkslynglarnes» uppträde med majoren. Och hvad än mera var, hon visste af lysningen, hvilken hennes sagesman hade delgifvit henne på ed, med fingrarna på hakan. Icke ett ord, icke en antydning skulle få komma öfver hennes läppar. Hon såg huru Ida förtviflade, under det hon hoppades att frihetstimman skulle slå, ty hennes beslut var redan fattadt. Den svarta högtidsklädningen låg färdig att kasta på sig, så fort det väntade ögonblicket var inne, och då det ändtligen kom var Kroppkakan inte sen att kläda sig. Innan vigseln var slut sprang hon ut i stallet, tillsade Petter att majoren ville ha fram Snabbfot, sadlad. Hon bad drängen hjälpa sig upp, ty det roade henne att rida fram på gården, men hon kom försent. Vagnarnas och hästarnes ljud hade ej nått hennes öra, ty vägen var som en

lergrop. Det blef nu Snabbfot, som måste göra skäl för namnet.

Prosten, som viste, att Idas bröllop skulle komma att aflöpa slätt i föräldrahuset, beslöt att fira det på enkelt, landtligt manér, så godt sig göra lät.

Tvänne förridare med sina spel mötte brudparet, då de voro en fjerdedels mil från prostgården, men hvilket jubel och skämt då de funno sig förekomna af mamsell Kroppkaka. Hon sprängde fram till prostgården, till allas nöje med en spelman på hvarje sida. Den vänliga prostfamiljen välkomnade sina gäster och gladdes, att inget obehag hade vållat dröjsmålet, ty de hade redan varit hemma en god halftimma och väntat på det unga paret.

Det var ej blott resonnemanget med mamsell Kroppkaka, som hade hindrat, man minskade farten för att ej för mycket anlita hennes krafter, som sågo mycket medtagna ut.

Falk hade äfven deri träffat det rätta, att han allierade sig med prosten för att med hans tillhjälp befria den stackars flickan ur sitt fängelse. Såväl prosten som hans familj hyste det varmaste deltagande för Ida, och det blef nu för dem ett oväntadt tillfälle att få visa prof derpå. Detta skedde också på ett sätt som väckte den lifligaste sympati såväl hos Falk som hans unga maka. Det lilla annandagsbröllopet var ett bland de gladaste samqväm, hvarest kärlek frid och fröjd meddela sina härliga skatter.

Följande morgon skulle de nygifta resa. Tiden var nu inne, då man skulle säga farväl åt dessa goda menniskor, som hade gjort så mycket för det unga parets lycka. Hvilken gästfrihet hade ej studenterna åtnjutit här under hela lysningstiden och detta af ren välvilja utan den minsta beräkning, men hvilken öfverraskning. De fattiga studenterna visade sin erkänsla

på ffurstligt sätt, medelst presenter i modernt och smakfullt arbetade smycken af sällsynt skönhet, och i värde stigande till tusentals riksdaler. Denna oväntade omständighet lyftade ännu mera sinnet, man drack, höll tal, skålade och improviserade verser.

Kroppkakan jublade. Hon började lefva upp igen och tyckte sig vara ung på nytt. Hon hade fått äta bröllopsmat, ja mat, som någon annan än hon sjelf hade lagat, hvilket ej hade inträffat på den dag, hon kunde minnas. Vin hade hon fått, och druckit öl, som hon inte hade brygt. Och till råga på allt detta gick björnen på Mörkadal så ensam i sitt ide och så lurad af alla sina församlingsboar, hvilka hade förpligtadt sig att låta honom lefva i okunnighet om det moln som höll på att draga sig tillsammans öfver honom för att han ej skulle få tid att undkomma det.

Falk hade begagnat de tre odrägligt långa lysningsveckorna för att i närmaste stad köpa, hvad han för hemresan kunde behöfva, såsom en vagn och åtskilligt för Idas behof.

Han hade äfven der låtit sönderdela och omarbete ett juvelsmycke till fyra andra af olika form, passande till presenter åt medlemmarne af prostens familj.

Den sjuttonåriga bruden och hennes konfirmationskamrat, Emelie Sjöstedt togo af hvarandra det ömmaste farväl, hvarvid Emelie måste lofva att snart helsa på sin väninna i hennes eget hem.

En beqväm och elegant resvagn körde fram. Det unga paret ilade bort, jublande såsom fogeln i morgonstund, åtföljda af sina broderliga vänner och den tillgifna Olivia Kroppkaka, som hade fått sin plats på kusksetet.

Efter några dygns förlopp uppnåddes resans mål.

Hvilken roman hade ej de tre kamraterna att berättat ur sin egen dagbok? Hvilka skatter hemförde

de ej; dock, den mest beundrade perlan var liljan från Mörkadal. Hennes glans fördunklade alla juveler, och huru öfversäll kände sig ej Falk att få presentera denna strålande stjärna såsom sin maka.

Skatterna blefvo värderade och befunnos vara af långt större värde än deras egare kunnat ana.

Falk genomgick sin medicinska kurs till slut. Det var ej i hans smak att fördrifva tiden på ett lättjefullt sätt. Han blef praktiserande läkare, ehuru han ej mera berodde af sitt arbete. De unga makarne njöto detta lifvets goda i rågadt mått, och Falk var glad att ej behöfva göra anspråk på Idas mödernearf. Det dröjde dock ej länge förr än han kom i besittning af hela major Butterhjelm's betydliga förmögenhet, ty knappt ett år efter Idas afresa flyttade majoren till sitt sista hvilorum. Hans kraft var bruten allt sedan den förfärliga själsskakning, hvari »studentslynglarnes» hade försatt honom. De upprepade anfallen af raseri, vid hågkomsten af den lidna skymfen, tärde på lifstråden.

»Kunde jag blott glömma dessa fördömda bojor», mumlade majoren, »och den nedrige prostens, som på ett så lömskt sätt var skolpojkarne behjelpig att frånröfva mig mitt barn. Nej jag kan ej mera kalla henne så, hon har förverkat sin rätt till detta namn. O, om jag ej vore lam, dessa slaganfall döda mig, men nej, jag vill ej dö, jag måste lefva och blifva frisk för att kunna hämnas på alla dessa uslingar, som ha stulit mitt lugn och min helse.»

Så fortsatte dagligen den fridlöse enslingen sin monolog till dess ett nytt slaganfall gjorde slut på hans eländiga tillvaro.

Falk och Idas lycka var ej af den art som minskas genom vanans makt, ty den hade sitt egentliga fäste på själsfrändskapens fasta grundval. Falk betraktade

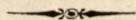
sin Ida såsom typen af qvinlig skönhet, ej blott i fysiskt hänseende, utan fastmera genom den godhet, det sjäslif och snille, som förde sitt förtrollande spel öfver de bildsköna anletsdragen.

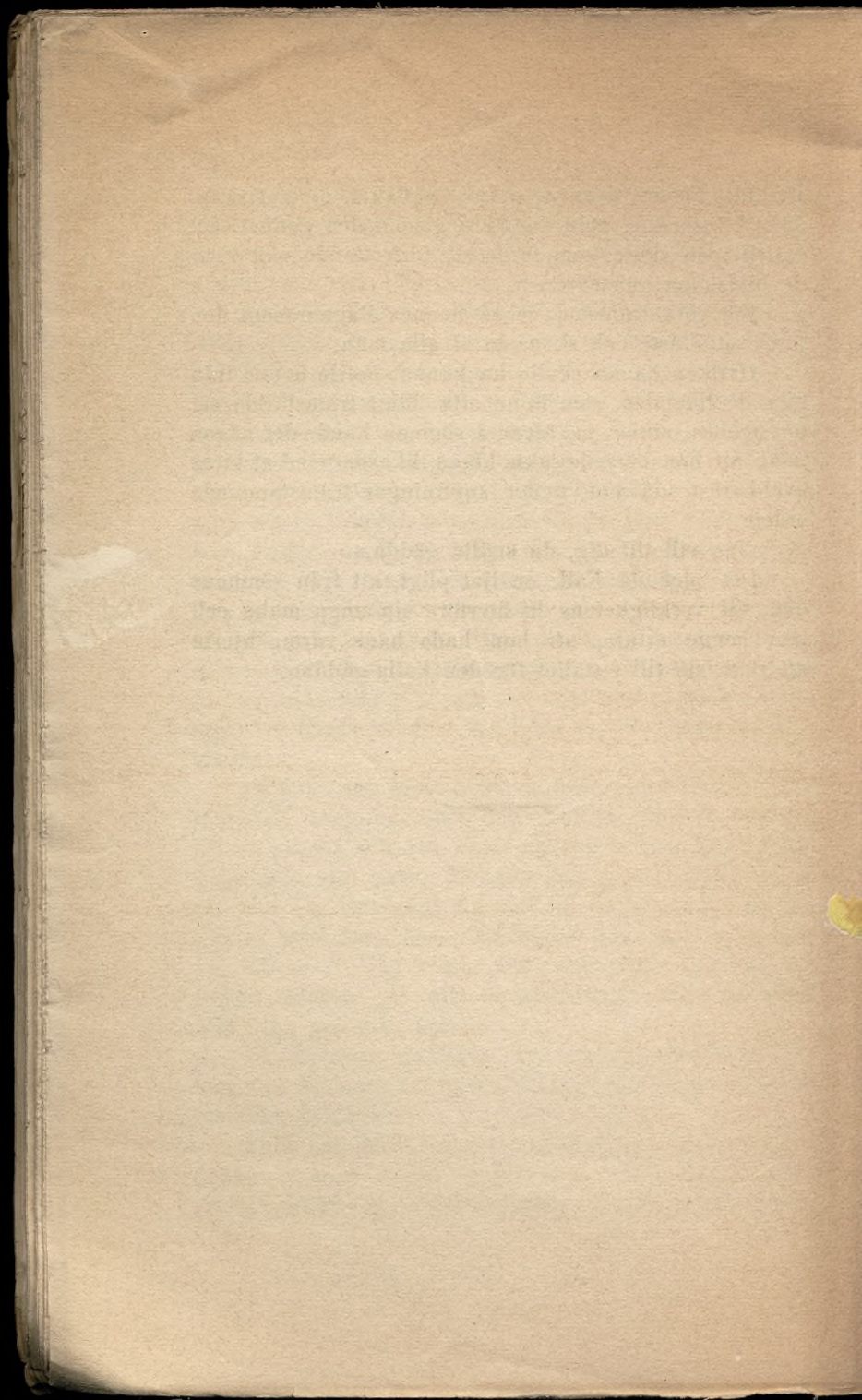
För Ida framstod också hennes Ragnar som den förtjenstfullaste och skönaste af alla män.

Hvilken annan skulle ha kunnat befria henne från alla de lidanden, som ännu ofta lifligt framställde sig för hennes minne, ja, äfven i sömnen hände det någon gång att hon började sakta klaga, likasom med af tårar qväfd röst, då hon under snyftningar framstammade orden:

»Jag vill till dig, du snälla gädda.»

Det blef då Falk en ljuf pligt, att från sömnens död till verklighetens lif återföra sin unga maka och låta henne erfara, att hon hade hans varma hjerta att sluta sig till i stället för den kalla gäddan.

1001851200

Pris: 75 öre.